

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: finanse i biznes międzynarodowy

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Łódzki

Data przeprowadzenia wizytacji: 26-27.10.2023 r.

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	7
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	17
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	25
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	27
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	29
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	30
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	33
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	34
5. Załączniki:	38
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	38
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	38
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	38

Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych _____	38
Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	38
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	38
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	38
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	38

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel, ekspert PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Jerzy Węclawski – ekspert PKA
2. prof. dr hab. Magdalena Ziolo – członek PKA
3. Andrzej Burgs - ekspert PKA ds. pracodawców
4. Marcin Pioch - ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Hanna Chrobak-Marszał - sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku finanse i biznes międzynarodowy prowadzonego na Uniwersytecie Łódzkim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały nr 580/2023 Prezydium PKA z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2023/2024.

Zgodnie z obowiązującą procedurą ocena została przeprowadzona stacjonarnie. Ocena tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Przed wizytacją zespół oceniający PKA odbył spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. W trakcie wizytacji zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej przeprowadził wszystkie przewidziane w harmonogramie spotkania, jak też dokonał oceny wybranych prac dyplomowych i etapowych oraz przeprowadził hospitację zajęć dydaktycznych. Podczas wizytacji odbyła się ocena bazy dydaktycznej. W czasie spotkania podsumowującego zespół oceniający przekazał Władzom Uczelni informacje dotyczące dalszych etapów postępowania oceniającego.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	finanse i biznes międzynarodowy	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{[1], [2]}	ekonomia i finanse (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	160 godz., 6 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	finanse międzynarodowe biznes międzynarodowy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	207	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1816	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	91	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	134	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	72	-

^[1]W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

^[2]Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Nazwa kierunku studiów	finanse i biznes międzynarodowy	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{[1],[2]}	ekonomia i finanse (100%)	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	finanse międzynarodowe biznes międzynarodowy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	81	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	798	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	90	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66	-

^[1]W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

^[2] Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Studia na kierunku wpisują się w misję i strategię rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego. Uniwersytet Łódzki jest „wspólnotą uczonych, studentów, absolwentów oraz pracowników, opartą na dialogu – nawiązuje w swej działalności do dziedzictwa wielonarodowej i wielokulturowej Łodzi, a także wielowiekowych polskich i europejskich tradycji akademickich. Etos akademicki tworzą przede wszystkim prawda i wolność – rozumiane jako poszukiwanie i obrona prawdy oraz wolność badań naukowych i swoboda dyskusji akademickiej”. Kierunek należy do grupy kierunków strategicznych Uczelni z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju i wpisuje się w politykę Polski i Unii Europejskiej w zakresie rozwoju Gospodarki 4.0.

Koncepcja kształcenia na unikatowym kierunku wynika z połączenia dwóch zakresów: finansów międzynarodowych i biznesu międzynarodowego, która łączy działalność naukowo-dydaktyczną z działalnością biznesową. Jest to zgodne ze strategią Uczelni na lata 2021–2030. Unikatowa koncepcja programu studiów na kierunku jest efektem współpracy i wymiany doświadczeń najlepszych polskich uczelni specjalizujących się w tematyce międzynarodowych stosunków gospodarczych, a także praktyków szeroko pojętego ekonomicznego środowiska międzynarodowego. Motywem przekształcenia (I stopień w 2016, II st. W 2018 r.) kierunku międzynarodowe stosunki gospodarcze i uruchomienia kierunku finanse i biznes międzynarodowy były zmiany w otoczeniu zewnętrznym będące pochodną procesów globalizacji i integracji, w tym szczególnie rynków finansowych i towarowych, wynikające głównie z rozwoju technicznych środków komunikacji, liberalizacji handlu międzynarodowego w odniesieniu do towarów i usług oraz likwidacji barier dla przepływu kapitału. Program studiów składa się z modułów ogólnoeconomicznych, narzędziowych, kierunkowych oraz specjalnościowych: finanse międzynarodowe i biznes międzynarodowy.

W ramach programu studiów przekazywana jest unikatowa wiedza wpisująca się w nurt najnowszego dorobku naukowego zarówno krajowego, jak i światowego. Studia wzbogacone są też o zajęcia o charakterze praktycznym. Istotny nacisk położony jest na aktywne formy zajęć, podczas których studenci zyskują konkretne umiejętności przydatne im w karierze zawodowej. W toku zajęć dydaktycznych kształtowane są postawy przyszłych absolwentów – otwartość na wielokulturowość obecną we współczesnym świecie, przedsiębiorczość, kreatywność, konieczność dostrzegania złożoności relacji zwłaszcza w ujęciu międzynarodowym, chęć do ciągłego samodoskonalenia się i podnoszenia kompetencji zawodowych.

Kierunek jest przypisany do dyscypliny naukowej ekonomia i finanse, a kategorią naukową B+ w tej dyscyplinie posiada Uniwersytet Łódzki, w której badania prowadzi kadra badawczo-naukowa realizująca zajęcia na ocenianym kierunku. Potwierdzeniem wysokich kompetencji badawczych i naukowych kierunku, są liczne publikacje i nagrody naukowe, aktywny udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych, a także liczne awanse naukowe.

Program studiów powstawał wraz z partnerami biznesowymi (interesariuszami zewnętrznymi), którzy także uczestniczą w jego realizacji. W ramach nawiązanej współpracy i umów z kluczowymi partnerami biznesowymi kierunku to jest: ABB, PwC, Tate&Lyle, Long Term Management i TME Electronic Components, odbyły się liczne konsultacje w zakresie dostosowania programu studiów do potrzeb rynku pracy. W efekcie, program studiów uwzględnia oczekiwania lokalnego, krajowego

i międzynarodowego rynku pracy. Absolwenci mogą pracować w instytucjach finansowych i różnorodnych przedsiębiorstwach związanych z biznesem międzynarodowym. Mogą pełnić funkcje operacyjne, analityczne i menedżerskie w przedsiębiorstwach oraz instytucjach rynku finansowego, w tym międzynarodowych korporacjach.

Przedmiotem analizy były efekty uczenia się określone w Uchwale nr 545 Senatu podjętej z dnia 23 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 547 Senatu z dnia 7 grudnia 2015 r. w sprawie utworzenia kierunku studiów pierwszego stopnia finanse międzynarodowe na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym oraz określenia efektów uczenia się oraz Uchwale nr 546 Senatu z dnia 23 czerwca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 306 Senatu z dnia 17 grudnia 2018 r. w sprawie utworzenia kierunku studiów II stopnia finanse i biznes międzynarodowy w UŁ oraz określenia efektów uczenia się dla tego kierunku (ze zm.).

Celem kształcenia zarówno na studiach I, jak i II stopnia na kierunku jest wyposażenie absolwenta w wiedzę i umiejętności umożliwiające podjęcie pracy w podmiotach funkcjonujących w środowisku międzynarodowym, w tym szczególnie związanych z międzynarodowymi rynkami finansowymi bądź w środowisku korporacji transnarodowych i innych przedsiębiorstw działających na rynkach międzynarodowych, ale także pozwalających na podjęcie prowadzenia własnej działalności na rynku międzynarodowym. W obydwu przypadkach są to studia, które łączą wiedzę z zakresu finansów, biznesu i ekonomii w wymiarze międzynarodowym.

Efekty uczenia się przyjęte dla studiów I i II stopnia są zgodne z celami i koncepcją kształcenia nastawioną na przekaz aktualnej wiedzy i kształtowanie kompetencji użytecznych w działalności zawodowej. Kierunkowe i zajęciowe efekty uczenia się przyjęte dla kierunku studiów są zgodne z jego profilem ogólnoakademickim.

Dla studiów I stopnia przyjęto 15 efektów w zakresie wiedzy, 14 w zakresie umiejętności i 7 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są zatem odpowiednio rozwinięte i uwzględniają wszystkie charakterystyki drugiego stopnia przyjęte dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego oraz są zgodne z poziomem 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji. W zakresie wiedzy efekty uczenia się przewidują w szczególności, że absolwent ma zaawansowaną wiedzę z zakresu finansów międzynarodowych, mechanizmów i zasad funkcjonowania międzynarodowych rynków finansowych, zna więzi ekonomiczne i rządzące nimi prawidłowości, w tym zasady funkcjonowania rynku oraz występujących na nim podmiotów, zna zaawansowane narzędzia ilościowe wykorzystywane do analizy zjawisk ekonomicznych i ich prognozowania, ma zaawansowaną wiedzę na temat norm prawnych, organizacyjnych i etycznych funkcjonowania międzynarodowych rynków finansowych, zna zasady tworzenia i rozwoju indywidualnych form przedsiębiorczości. W zakresie umiejętności absolwent potrafi obserwować i interpretować zjawiska ekonomiczne, w tym zachodzące na międzynarodowych rynkach finansowych, potrafi wykorzystać zaawansowane metody i narzędzia, w tym informatyczne do analizy zjawisk i procesów ekonomicznych oraz podejmowania decyzji inwestycyjnych, potrafi zawierać i realizować transakcje na rynku międzynarodowym, potrafi planować i organizować pracę indywidualną i zespołową, samodzielnie planować uczenie się przez całe życie, ma umiejętności językowe w zakresie odpowiadającym kierunkowi studiów na poziomie B2. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych zakładają, że absolwent jest gotów do współpracy w zespole, do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności i jest gotów do jej pogłębiania i uzupełniania, jest gotów do uczestniczenia w realizacji projektów gospodarczych, jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy oraz przestrzegania norm etycznych i zawodowych.

Dla studiów II stopnia przyjęto 15 efektów kierunkowych w zakresie wiedzy, 13 w zakresie umiejętności i 7 w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się uwzględniają wszystkie charakterystyki drugiego stopnia typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego i są zgodne

z poziomem 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się w każdym z zakresów są odpowiednio rozwinięte. W zakresie wiedzy kluczowe efekty uczenia się przewidują, że absolwent zna i rozumie w pogłębionym stopniu mechanizmy funkcjonowania finansów w układzie międzynarodowym, ma wiedzę o relacjach między instytucjami biznesu międzynarodowego, rozpoznaje i analizuje różne rodzaje zjawisk i stosunków handlowych i finansowych, ma pogłębioną wiedzę o roli człowieka i społeczeństwa w procesie funkcjonowania rynku finansowego, ma pogłębioną wiedzę z zakresu analizy finansowej, norm i zasad regulujących funkcjonowanie biznesu i rynku finansowego, ma pogłębioną wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej przedsiębiorczości. W zakresie umiejętności absolwent potrafi w szczególności wykorzystać zdobytą wiedzę do opisu i analizowania zjawisk i procesów zachodzących w biznesie i na rynkach międzynarodowych, zna źródła danych statystycznych i potrafi dobierać odpowiednie metody ich analizy, modelować i prognozować złożone procesy gospodarcze, potrafi posługiwać się normami i zasadami prawnymi, zawodowymi i etycznymi w celu rozwiązywania problemów na rynku finansowym, potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne oraz posługiwać językiem obcym na poziomie B2+, potrafi kierować pracą zespołów, potrafi w sposób ciągły zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych przewidują, że absolwent ma świadomość własnych kompetencji i jest gotów do pogłębionej krytycznej oceny wiedzy, jest gotów do organizowania pracy w grupie, przyjmując różne role, rozumie ideę odpowiedzialnej i etycznej pracy, jest gotów do wykorzystywania swojej wiedzy i umiejętności do utrzymywania i rozwoju relacji społecznych, jest gotów do działania w sposób przedsiębiorczy.

Należy wskazać, że kierunek traktowany jest przez Uczelnię jako kierunek unikatowy. Kierunkowe efekty uczenia się dla obydwu poziomów studiów zostały uszczegółowione w sposób wskazujący na specyfikę kierunku studiów w opisach przedmiotów (sylabusach) opracowanych dla poszczególnych zajęć. Obejmują one po kilka efektów w każdym z zakresów, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty te są prawidłowo dostosowane do charakteru i specyfiki zajęć i w każdym ze wskazanych zakresów właściwie powiązane z kierunkowymi efektami uczenia się, co zostało wskazane w szczególności w macierzach efektów uczenia się. Efekty uczenia się przyjęte dla zajęć są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której kierunek jest przyporządkowany. Efekty uczenia się odpowiadają w pełni zakresowi działalności naukowej Uczelni w tej dyscyplinie. Sformułowanie efektów uczenia się uwzględnia we właściwym zakresie osiągnięcie kompetencji badawczych studentów, a w szczególności nabycie odpowiednio dla poziomu I studiów zaawansowanej, a dla II - pogłębionej wiedzy z zakresu międzynarodowego rynku finansowego oraz analitycznych i syntetycznych umiejętności związanych z jej wykorzystaniem. Absolwenci są także wyposażeni w umiejętności komunikacyjne, w tym przede wszystkim w języku obcym oraz szereg kompetencji społecznych niezbędnych w działalności naukowej. Sylabusy wskazują także cele uczenia się przyjęte dla danych zajęć.

Kierunkowe efekty uczenia się oraz efekty przyjęte dla poszczególnych zajęć ujętych w programie studiów I i II stopnia zostały określone w sposób zrozumiały. Ich sformułowanie jest zgodne z terminologią i językiem przyjętym w ramach dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek studiów. Efekty te są sformułowane w sposób realistyczny i możliwe do osiągnięcia przez studentów poprzez pełną realizację programu studiów. Sposób ujęcia efektów uczenia się pozwala na stworzenie systemu skutecznej weryfikacji oraz wyrażenia oceny stopnia ich osiągnięcia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studia prowadzone na kierunku wpisują się w misję i strategię rozwoju Uniwersytetu Łódzkiego. Kierunek należy do grupy kierunków strategicznych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego kraju i wpisuje się w cele Gospodarki 4.0. Koncepcja studiów uwzględniono wnioski płynące z analizy potrzeb rynku pracy i otoczenia społecznego.

Koncepcja kształcenia na unikatowym kierunku finanse i biznes międzynarodowy wynika z połączenia dwóch zakresów: finansów międzynarodowych i biznesu międzynarodowego, która łączy działalność naukowo-dydaktyczną z działalnością biznesową. Jest to zgodne ze strategią Uczelni na lata 2021–2030. Studia I i II stopnia zostały przyporządkowane do dyscypliny ekonomia i finanse.

Efekty uczenia się przyjęte dla kierunku są zgodne z określoną dla niego koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest on przyporządkowany. Sformułowanie efektów dla studiów I i II stopnia odpowiada ogólnoakademickiemu profilowi studiów i jest zgodne z odpowiednio 6 i 7 poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty uczenia się są odpowiednio rozwinięte i zostały w sposób prawidłowy określone w zakresach wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Uwzględniają wszystkie wymagane charakterystyki. Zajęciowe efekty uczenia się dla obydwu poziomów studiów opisują w sposób specyficzny i realistyczny wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów w procesie nauczania. Wskazano we właściwy sposób ich powiązanie z efektami kierunkowymi, a także celami kształcenia. Efekty uczenia się przyjęte dla studiów I i II stopnia uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej. Sformułowano je w sposób zrozumiały, z zastosowaniem właściwej terminologii a stopień ich konkretyzacji pozwala na stworzenie skutecznego systemu weryfikacji ich osiągnięcia przez studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Przedmiotem analizy był program kształcenia na studiach I i II stopnia przyjęty we wskazanych w kryterium 1 uchwałach odpowiednio nr 545 i 546 Senatu podjętych w dniu 23 czerwca 2023 r. Należy wskazać, że studia I i II stopnia na ocenianym kierunku prowadzone są wyłącznie w formie stacjonarnej. Treści programowe na studiach I stopnia obejmują w pierwszej kolejności odpowiednio dobrane dla kierunku zagadnienia z zakresu ekonomii, przedsiębiorczości, treści z zakresu wiedzy, metod i narzędzi ilościowych, jak: *matematyka, statystyka, informatyka stosowana* oraz zagadnienia o charakterze kierunkowym związane z kierunkiem studiów z zakresu *międzynarodowych stosunków gospodarczych, finansów międzynarodowych, zarządzania międzynarodowego*. Uzupełniane są one o treści z zakresu *prawa, socjologii, historii gospodarczej*. Istotnym elementem programu studiów są treści programowe ujęte w dwóch specjalnościach: *finanse międzynarodowe* oraz *biznes międzynarodowy*, które odpowiadają dyscyplinie ekonomia i finanse.

Treści kształcenia na studiach II stopnia obejmują problematykę gospodarki międzynarodowej, międzynarodowego systemu finansowego, historii gospodarczej świata, prawa międzynarodowego, międzynarodowego systemu handlu, bankowości centralnej w ujęciu międzynarodowym. Ich uzupełnieniem są treści z zakresu komunikacji w biznesie, kapitału ludzkiego w organizacji, analizy statystycznej, analizy danych rynkowych, zarządzania strategicznego, kultury organizacyjnej. Na studiach II stopnia oferowane są dwie specjalności o identycznych nazwach jak na studiach I stopnia. Ujęte w nich treści programowe są odpowiednio pogłębione i poszerzone.

Treści programowe ujęte w programach studiów I i II stopnia są zgodne z przyjętymi dla nich efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. Odpowiadają one zakresowi działalności naukowej uczelni w dyscyplinie ekonomia i finanse. Dla obydwu stopni studiów są to treści kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Nakład pracy studenta konieczny do ukończenia studiów obliczany jest na zasadach określonych w dokumencie pt. System ustalania wartości punktów ECTS dla przedmiotów na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 102 Rektora z dnia 15.02.2021 r. Punkty są przyznawane za zajęcia prowadzone z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz pracę własną związaną z przygotowaniem się do zajęć, zaliczeń i egzaminów, a także czas przewidziany na odbycie obowiązkowych praktyk. Przyjęto, że 1 punkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom średniego nakładu pracystudenta. Regulacje przyjęte w Systemie określają wskaźniki proporcji czasu pracy studenta dla poszczególnych form zajęć. Natomiast w sylabusach zajęć nie ma szczegółowej kalkulacji nakładu pracy studenta odnoszącego się do poszczególnych form zajęć i aktywności.

Studia I stopnia trwają 3 lata i są realizowane w ramach 6 semestrów. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi 180. W trakcie semestru student powinien uzyskać 30 ECTS. Plan studiów nie zawiera podziału zajęć na grupy. W raporcie samooceny Uczelnia wskazuje dwie grupy zajęć: podstawowe (obowiązkowe dla wszystkich) oraz wybieralne (zajęcia specjalnościowe, zajęcia będące przedmiotem swobodnego wyboru prowadzone w języku polskim i w językach obcych, praktyki zawodowe oraz seminaria dyplomowe). Do bloku zajęć podstawowych przyporządkowano 108 ECTS, a do wybieralnych 72 ECTS. Do specjalności przyporządkowano 30 ECTS. Relatywnie najwięcej punktów ECTS studenci zdobywają na zajęciach przekazujących zaawansowaną wiedzę. Analiza planu zajęć wskazuje, że do poszczególnych z nich przyporządkowano właściwą liczbę punktów ECTS.

Studia II stopnia trwają 2 lata i są realizowane w ramach 4 semestrów. Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi 120. Także w tym przypadku student powinien uzyskać w trakcie semestru 30 ECTS. W programie studiów II stopnia wyodrębnione są analogiczne jak dla studiów I stopnia dwie ich grupy: podstawowe i wybieralne. Do pierwszej przyporządkowano 54 ECTS a do drugiej 66 ECTS. Do zajęć specjalnościowych przyporządkowano 20 ECTS. Relatywnie najwięcej punktów ECTS studenci zdobywają na zajęciach przekazujących pogłębioną wiedzę i na których są przygotowani do prowadzenia własnych badań naukowych. Analiza planu zajęć wskazuje, że przyporządkowanie liczby punktów ECTS do poszczególnych zajęć jest prawidłowe. Przeprowadzona analiza wskazuje, że przyjęty czas trwania studiów I i II stopnia oraz oszacowanie nakładu pracy studenta dla całych studiów i poszczególnych zajęć są prawidłowe i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Program studiów I stopnia przewiduje łącznie 1816 godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów. Zdecydowana większość zajęć odbywa się w wymiarze 28 godzin przy prowadzeniu ich w jednej formie a zajęcia prowadzone w dwóch formach (np. wykład

i ćwiczenia) w wymiarze 56 godz. Tak określona liczba godzin przyjętych dla poszczególnych zajęć jest prawidłowa. Łącznie do zajęć tych przyporządkowano 91 punktów ECTS, co spełnia wymagania w tym zakresie. W planie studiów ujęte jest także wychowanie fizyczne w wymiarze 60 godz. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów II stopnia wynosi łącznie 798. Wymiar godzin poszczególnych zajęć jest prawidłowy. Do zajęć tych przyporządkowano łącznie 61 punktów ECTS, co jest zgodne z wymaganiami w tym zakresie. Wskazany wymiar godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć, jak również przyporządkowana do nich liczba punktów ECTS zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla kierunku.

Na studiach I stopnia większość zajęć o charakterze podstawowym realizowana jest w 1 i 2 semestrze. W semestrach 3, 4 i 5 prowadzone są zajęcia kierunkowe. W ostatnich trzech semestrach realizowane są zajęcia specjalnościowe. Nauka języka obcego w ramach lektoratów prowadzona jest od semestru 2 do 4. Wykłady do wyboru wprowadzane są od semestru 3 a seminarium licencjackie od 5. Praktyki zawodowe realizowane są w semestrze 5. Następnstwo poszczególnych zajęć jest prawidłowe. Na studiach II stopnia zajęcia bezpośrednio związane merytorycznie z kierunkiem realizowane są we wszystkich semestrach. Seminarium magisterskie rozpoczyna się od 2 semestru. Zajęcia specjalnościowe odbywają się w 2 i 3 semestrze, a wykłady do wyboru i konwersatorium w języku angielskim w dwóch ostatnich.

Zajęcia na studiach I stopnia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów, lektoratów, seminariów licencjackich i praktyk zawodowych. Przypada na nie odpowiednio w zależności od specjalności 28-29%, 34-37%, 12-14%, 3%, 7,7%, 3% i 8,8% łącznego wymiaru godzin zajęć. Na studiach II stopnia zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów, warsztatów i seminariów magisterskich. Przypada na nie odpowiednio w zależności od specjalności 30%, 44%, 9-12%, 3,5-7% i 10,5% łącznego wymiaru godzin zajęć. Oznacza to, że na obydwu poziomach kształcenia relatywnie duży jest udział zajęć pozwalających na stosowanie aktywnych metod dydaktycznych.

Przyjęta w planach studiów I i II stopnia sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na studiach I stopnia studenci mają możliwość dokonywania wyboru zajęć, do których przyporządkowano łącznie 72 punkty ECTS. Wybór tych zajęć dokonywany jest według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia. Są to: język angielski (wybór poziomu nauki), zajęcia ujęte w ramach specjalności, zajęcia do wyboru oraz seminaia dyplomowe. Na studiach II stopnia studenci mają możliwość dokonywania wyboru zajęć, do których przypisano łącznie 66 punktów ECTS. Także w tym przypadku stwarzają one możliwość elastycznego kształtowania ścieżki kształcenia. Są to analogiczne grupy zajęć jak wskazane powyżej dla studiów I stopnia (poza wychowaniem fizycznym). Takie rozwiązania w zakresie wyboru zajęć na studiach I i II stopnia są zgodne z wymaganiami w tym zakresie.

Plan studiów I stopnia obejmuje 23 zajęcia podstawowe oraz 9 w ramach specjalności związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której został przyporządkowany kierunek. Do tej grupy uczenia zaliczyła także zajęcia z *metodyki badań naukowych, prawa cywilnego i handlowego, matematyki, informatyki stosowanej, języka angielskiego*, wykłady do wyboru oraz *seminarium dyplomowe*. Łącznie do tych zajęć przyporządkowano 180 ECTS. Na studiach II stopnia do zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której został przyporządkowany kierunek zaliczono 11 zajęć o charakterze podstawowym i 6 w każdej specjalności.

Do tej grupy uczelnia zaliczyła także zajęcia z *prawa międzynarodowego, kultury organizacyjnej, zarządzania strategicznego, kapitału ludzkiego w organizacji, języka angielskiego*, wykłady do wyboru, *seminarium dyplomowe*. Łącznie do tych zajęć przyporządkowano 120 ECTS. W trakcie wizytacji Uczelnia wyjaśniła, że doszło do błędnego określenia liczby punktów ECTS przyporządkowanych do zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do której został przyporządkowany kierunek i przekazała informację o korekcie – dla studiów I stopnia są to 134 a dla studiów II stopnia 90 punktów ECTS. Dla obydwu poziomów studiów łączna liczba punktów ECTS przypisanych do tych zajęć jest zgodna z wymaganiami.

Program studiów I stopnia obejmuje naukę języka angielskiego przez trzy semestry w ramach lektoratów (140 godz.), konwersatorium w języku angielskim oraz jeden wykład do wyboru z oferty zajęć w języku obcym, które obejmuje łącznie 84 godz. Na studiach II stopnia studenci uczestniczą w wykładach do wyboru i konwersatorium w języku angielskim w łącznym wymiarze 84 godz.

Program studiów I i II stopnia uwzględnia realizację jednych zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, do których w każdym przypadku przyporządkowano 5 punktów ECTS. Na studiach I stopnia jest to *historia gospodarcza* a na studiach II stopnia *historia gospodarcza świata*. Spełnione są tym samym wymagania w tym zakresie.

Metody dydaktyczne określone są w sylabusach zajęć. Wykłady prowadzone są w oparciu o przekaz wiedzy z elementami dyskusji moderowanej przez prowadzącego zajęcia i wspierane prezentacjami multimedialnymi. Na zajęciach w formie ćwiczeń, warsztatów i seminariów stosowane są takie metody aktywizujące jak: dyskusje grupowe, analizy zespołowe, gromadzenie danych i budowa baz danych, dokonywanie wycen przedsiębiorstw, rozwiązywanie zadań, studia przypadku, projekty zespołowe i indywidualne, przygotowywanie prezentacji i ich publiczne przedstawianie. Jako metoda pomocnicza stosowana jest także aktywność na platformie e-learningowej. Stosowane na kierunku metody dydaktyczne są różnorodne i specyficzne. Są prawidłowo dostosowane do poszczególnych zajęć i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla nich efektów uczenia się.

W ramach metod dydaktycznych stosowanych do prowadzenia zajęć na studiach I i II stopnia uwzględnione są najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej związane z przekazem wiedzy, kształtowaniem umiejętności oraz kompetencji społecznych. Jako przykłady można podać prowadzenie dyskusji moderowanej, mentoring akademicki, przygotowywanie projektów w grupach zadaniowych i indywidualnych, przedstawianie prezentacji multimedialnych, korzystanie z elektronicznych baz danych, przeprowadzanie analiz przypadków, praca z aplikacjami internetowymi. W tym celu na szeregu zajęciach wykorzystywane są właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne umożliwiające przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności. Przykładowo na studiach I stopnia na zajęciach z *międzynarodowych baz danych* studenci przygotowani są do prowadzenia badań handlowych i finansowych w oparciu o bazy danych GUS, EUROSTAT, EIKON, IMF oraz prezentacji ich wyników, na zajęciach z *communication in project teams* jako metoda dydaktyczna stosowane jest opracowanie mapy myśli podsumowującej nabytą wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, na zajęciach ze statystyki studenci rozwiązują zadania ze wspomaganie arkusza kalkulacyjnego oraz korzystają z materiałów na platformie Moodle, na zajęciach z *metodyki badań naukowych* studenci poznają zasady prowadzenia badań i wystąpień publicznych, różnorodne techniki badawcze, zasady zbierania, analizy i interpretacji danych, na zajęciach *Excel w biznesie* studenci poznają możliwości zastosowanie arkusza kalkulacyjnego Excel w badaniach dotyczących biznesu międzynarodowego, na zajęciach z *analizy danych finansowych* studenci poznają międzynarodowe bazy danych i uczą się opracowania ich z wykorzystaniem arkusza Excel. Na studiach II stopnia na ćwiczeniach z *analizy danych*

z wykorzystaniem pakietu PS IMAGO przeprowadzane są analizy statystyczne, na zajęciach z analizy statystycznej studenci w ramach ćwiczeń uczą się korzystania z baz danych, doboru metod ich analizy, przeprowadzania testów statystycznych i wnioskowania, na zajęciach z *zarządzania wartością przedsiębiorstwa* studenci uczą się zastosowania różnych metod jego wyceny, na zajęciach z *analizy rynków międzynarodowych* studenci pozyskują dane statystyczne za pośrednictwem aplikacji Refinitiv EIKON, budują bazę danych i przygotowują w oparciu o nie projekt badawczy. Studenci są także zachęceni do udziału w konferencjach naukowych i przygotowywania publikacji naukowych.

Metody dydaktyczne stosowane na kierunku są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania. Znajduje to wyraz w szczególności w rozwiązywaniu zleconych zadań w trakcie zajęć oraz gromadzeniu informacji i danych, studiowaniu literatury, wykonywaniu opracowań w ramach pracy własnej. Studenci są stymulowani do aktywności na zajęciach poprzez jej uwzględnianie w ocenie zaliczeniowej. Studenci są także informowani o konieczności konsultowania efektów swojej pracy w ramach godzin kontaktowych. Mogą również korzystać z konsultacji z nauczycielami akademickimi poza zajęciami.

Na lektoratach prowadzonych na studiach I stopnia stosowany jest zróżnicowany zestaw metod dydaktycznych: eklektyczna, audiowizualna, komunikatywna, gramatyczno-tłumaczeniowa, metoda nauki przez doświadczenie. W ramach wykładów do wyboru oraz konwersatorium z języka angielskiego prowadzonych na studiach I i II stopnia stosowane są metody kształcenia dostosowane do specyfiki tych zajęć, czyli metoda polegająca na łączeniu nauki języka obcego i określonego przedmiotu, która umożliwia w szczególności poznanie terminologii z zakresu finansów i biznesu międzynarodowego oraz kształtowana jest umiejętność rozumienia tekstu i formułowania wypowiedzi w tym języku. Metody kształcenia stosowane do nauki języka obcego umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ na poziomie studiów II stopnia.

Dostosowanie procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów zapewnione jest przez wprowadzenie w Regulaminie studiów i programie studiów możliwości określonej indywidualizacji ścieżek kształcenia. Zgodnie z informacjami podanymi powyżej odnosi się to do wyboru specjalności, zajęć do wyboru, nauki języka obcego, seminarium dyplomowego, praktyki zawodowej. Indywidualizacji procesu nauczania sprzyja stworzenie studentom możliwości zdobycia dodatkowych kompetencji, ważnych z punktu widzenia wymogu ciągłego udoskonalania posiadanych umiejętności. Odbywa się to poprzez uczestnictwo w wewnętrznych, ogólnowydziałowych i ogólnouczelnianych programach. Na Uczelni funkcjonują m.in.: Program Mentorski i Akademia Przedsiębiorczości, Studenckie Granty Badawcze oraz programy mobilnościowe. Studenci mogą także korzystać z indywidualnej organizacji studiów (IOS) oraz indywidualnego programu studiów (IPS). Zasady korzystania z nich zostały uregulowane w Regulaminie studiów. Indywidualna organizacja studiów może być przyznana ze względów losowych, zdrowotnych, opieki nad osobą z niepełnosprawnością, odbywaniem studiów w innej uczelni. Rozwiązania te są w szczególności dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Pozwalają one na indywidualny sposób realizacji i rozliczania wykonania planu studiów. Realizacja studiów w tym trybie nie zwalnia studenta z osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych w programie studiów. Indywidualny program studiów jest dostępny dla studentów osiągających bardzo dobre wyniki w nauce. Decyzję w sprawie przyznania IPS podejmuje dziekan na wniosek studenta po uzyskaniu zgody Rady Wydziału. IPS jest realizowany pod kierunkiem opiekuna naukowego posiadającego tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego. IPS jest zatwierdzany przez dziekana. W roku akad. 2022/2023 z IOS korzystało 10 studentów na studiach I stopnia i 12 na studiach II stopnia. Natomiast nie było studiujących według IPS.

Metody i techniki kształcenia na odległość są wykorzystywane na ocenianym kierunku jedynie pomocniczo. Służą one do przekazywania przez prowadzących zajęcia za pośrednictwem platformy Moodle dodatkowych materiałów, z którymi studenci mogą zapoznać się w trakcie przygotowywania do zajęć.

Praktyki zawodowe na kierunku obejmują swoim zakresem minimum 160 godzin lekcyjnych, są prawidłowo zaplanowane w sekwencji programu studiów (po czwartym semestrze). Przypisane im treści oraz punktacja ECTS są prawidłowe. Formalną podstawą organizacji praktyk na poziomie całego Uniwersytetu Łódzkiego jest zarządzenie Rektora, z doszczegółowieniem na poziomie wewnętrznej regulacji na Wydziale, które to ściślej uwzględnia efekty uczenia się określone dla tego kierunku. Uczelnia wspiera studentów w możliwości odbycia praktyki m.in. przez działalność Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych, czy aktywną obecność przedstawicieli Rady Biznesu w codzienności Uczelni (warsztaty, szkolenia etc). Jednostka systemowo dobrze wprowadziła procedury weryfikacji efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk, również na etapie weryfikacji partnera organizującego praktykę. Istnieje możliwość uznania efektów uczenia się po uzyskaniu wcześniejszej zgody poprzez alternatywne formy do praktyk np. wolontariat, pracę zawodową, czy staże w ramach Erasmus+. Monitoring jakości praktyk jest prowadzony także poprzez aktywne ankietowanie zarówno studentów, jak i pracodawców. Dialog prowadzony z pracodawcami (m.in. z Radą Biznesu) wskazuje, że praktyki zazwyczaj mają charakter jeszcze dłuższego pozyskiwania doświadczenia zawodowego (4-6 msc). Jest to całkowicie zrozumiały proces, mogący prowadzić do uprzątnienia kierunku studiów w pewnej perspektywie czasowej, bowiem zaplecze w zakresie standardu 2.4 istnieje w tym obszarze.

Organizacja roku akademickiego ustalana jest zarządzeniem Rektora wydawanym z odpowiednim wyprzedzeniem i publikowanym na stronie internetowej Uczelni. Określa ono okresy zajęć dydaktycznych, liczbę poszczególnych dni tygodnia w semestrze, dni wolne od zajęć oraz okresy sesji egzaminacyjnych. Terminy zajęć ustalane są przez dziekana tak, aby wszystkie zajęcia zostały zrealizowane zgodnie z planem. Zajęcia na kierunku odbywają się od wtorku do piątku w godzinach od 8.00 do 19.00 z różnym rozkładem w trakcie danego dnia. Poszczególne zajęcia realizowane są w blokach 2-3 godzin lekcyjnych z przerwą co najmniej 15 minut pomiędzy nimi.

Rozplanowanie zajęć na ocenianym kierunku studiów umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się.

Zasady i terminy weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się ustalane są przez nauczycieli akademickich je prowadzących. Studenci mają odpowiedni czas na przygotowanie się do sprawdzianów, wykonanie projektów i realizację innych zadań. Terminy sesji egzaminacyjnej ustalane są zarządzeniem Rektora pod koniec poprzedniego roku akademickiego na rok kolejny i podawane do wiadomości studentów na stronach internetowych Uczelni. Przewidują one 2-tygodniową zimową sesję egzaminacyjną, 1 tygodniową sesję poprawkową do niej, 3-tygodniową sesję letnią i 2-tygodniową poprawkową do niej. Tak ustalony czas na sprawdzenie i ocenę prac umożliwia weryfikację osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się przyjętych dla zajęć realizowanych w danym semestrze oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe na studiach I i II stopnia są zgodne z efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku i poszczególnych zajęć. Uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie, do której

został przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej prowadzonej w Uczelni w tej dyscyplinie.

Łączny nakład pracy wyrażony w punktach ECTS przyjęty w programach studiów I i II stopnia jest zgodny z przepisami, a liczba punktów przypisanych do poszczególnych zajęć jest właściwa z punktu widzenia możliwości osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Liczba godzin zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli i studentów dla poszczególnych zajęć pozwala na osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Liczba przypisanych do nich punktów ECTS jest zgodna z wymaganiami. Sekwencja realizacji zajęć jest prawidłowa. Struktura form zajęć na studiach I i II stopnia realizowanych w poszczególnych formach jest dostosowana do ogólnoakademickiego profilu kształcenia i umożliwia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru w zakresie zajęć, a łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru spełnia wymagania określone w przepisach. W programie studiów I i II stopnia zostały uwzględnione zajęcia obejmujące treści programowe z dziedziny nauk humanistycznych, a przyjęta dla nich liczba punktów ECTS jest zgodna z wymaganiami.

Do zajęć związanych z przygotowaniem studentów do działalności naukowej bądź udziałem w niej na studiach I i II stopnia została przyporządkowana ponad połowa punktów ECTS przyjętych dla całego programu. Zajęcia te powiązane są merytorycznie z działalnością naukową Uczelni w dyscyplinie ekonomia i finanse. Program studiów uwzględnia naukę języka obcego. Program studiów nie przewiduje prowadzenia zajęć za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

Zajęcia na obydwu poziomach studiów prowadzone są w oparciu o szeroki zestaw metod dydaktycznych, prawidłowo dostosowanych do poszczególnych zajęć. Wykorzystywane są nowoczesne metody oraz wspomagające je narzędzia i techniki pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich przyjętych dla poszczególnych zajęć i całych studiów efektów uczenia się. Metody kształcenia pozwalają na przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych lub udziału w nich. Metody kształcenia stosowane na lektoratach i wykładach w języku obcym pozwalają na nabycie przez studentów kompetencji językowych w zakresie posługiwania się fachowym językiem obcym na wymaganym poziomie odpowiednio B2 i B2+. Metody i techniki kształcenia na odległość wykorzystywane są jedynie pomocniczo. Program studiów I i II stopnia stwarza szerokie możliwości dostosowania procesu nauczania do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami.

Organizacja procesu nauczania umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział studentów w zajęciach i samodzielne uczenie się oraz uwzględnia niezbędny czas na sprawdzanie i ocenę osiągnięcia efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne określone są corocznie przez Senat do 30 czerwca roku poprzedzającego rok akademicki, w którym przeprowadzana jest rekrutacja

i podawane do wiadomości publicznej na stronach internetowych Uczelni w Biuletynie Informacji Publicznej. Uchwała Senatu nr 375 w sprawie zasad przyjęć na pierwszy rok studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Łódzkim wraz z liczbą miejsc na poszczególnych kierunkach studiów oraz terminarza rekrutacji na rok akademicki 2023/2024 wprowadziła następujące podstawowe regulacje. Na studia I stopnia przyjmowani są kandydaci legitymujący się świadectwem maturalnym lub innym dokumentem uznanym w Polsce za dokument uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia. Rekrutacja odbywa się na podstawie konkursu świadectw (wyników egzaminu maturalnego lub egzaminu dojrzałości) a o przyjęciu na studia decyduje pozycja na liście rankingowej. Na odrębnych zasadach określonych przez Senat odbywa się rekrutacja laureatów i finalistów olimpiad. O przyjęcie na studia drugiego stopnia mogą się ubiegać absolwenci studiów licencjackich (równorzędnych) i magisterskich (równorzędnych) posiadających dyplom ukończenia kierunku studiów należącego do dziedziny nauk społecznych i/lub ścisłych i przyrodniczych (dla dyplomów wydanych do 30.09.2019 r. – do obszaru nauk społecznych i/lub ścisłych). Rekrutacja przeprowadzana jest w przypadku liczby kandydatów przekraczających przyjęty limit na podstawie średniej ocen z toku studiów, przy czym ustala się następujące mnożniki średniej: ukończenie studiów pierwszego stopnia na kierunku: finanse i biznes międzynarodowy mnożnik 3, ukończenie studiów pierwszego stopnia lub magisterskich na kierunkach ekonomicznych i/lub informatycznych: mnożnik 2, ukończenie studiów pierwszego stopnia lub magisterskich na pozostałych kierunkach: mnożnik 1.

Warunki przyjęć kandydatów na studia I stopnia są bezstronne, przejrzyste i selektywne. Umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Natomiast rekrutacja na studia II stopnia przewiduje przy dużej liczbie kandydatów preferencje zwłaszcza dla własnych absolwentów po analogicznym kierunku studiów I stopnia. Nie zapewnia to wszystkim kandydatom równych szans w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Rekomenduje się modyfikację warunków przyjęć kandydatów na studia II stopnia, tak aby uwzględniały one weryfikację efektów uzyskanych przez nich na wcześniejszym etapie kształcenia, a jednocześnie zapewniały równe szanse w podjęciu studiów. Uchwała rekrutacyjna nie uwzględnia informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu.

Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określone zostały w Uchwale nr 507 Senatu z dnia 15 czerwca 2015 r. w sprawie zasad, warunków i trybu potwierdzania w Uniwersytecie Łódzkim efektów uczenia się oraz sposobu powoływania i trybu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się. Jest ona oparta na ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym z 2005 r. Uchwała ta oznaczona jest na stronie internetowej Uczelni jako dokument obowiązujący. Zgodnie z uchwałą Rady Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego z dnia 25 września 2017 r., na Wydziale nie przyjęto zasad, warunków i trybu postępowania w tym zakresie i w związku z tym przypadki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym na kierunku finanse i biznes międzynarodowy nie miały miejsca.

Oznacza to, że w Uczelni nie są stosowane przepisy odwołujące się do obecnie obowiązującej ustawy (art. 71 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce). Rekomenduje się dostosowanie tych regulacji do aktualnego stanu prawnego.

Regulamin studiów umożliwia przyjęcie na studia w drodze przeniesienia z innej uczelni, w tym zagranicznej oraz na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się określonych odrębnymi przepisami. Student może także zmienić kierunek studiów za zgodą dziekana, który określa tryb i terminy różnic wynikających z programu studiów, kierując się uzyskanymi przez studenta efektami uczenia się.

Regulamin studiów zapewnia studentom korzystającym z programów mobilności w kraju i za granicą uznanie uzyskanych osiągnięć (w tym punktów ECTS i ocen) w zakresie w jakim odpowiadają one efektom uczenia się na macierzystym kierunku studiów na Uniwersytecie Łódzkim. Dotyczy to także przenoszenia się z innej uczelni krajowej lub zagranicznej. Rozliczenia studenta w tym zakresie dokonuje dziekan. Tak określone warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania określone zostały w Regulaminie studiów oraz zasadach organizacji egzaminu dyplomowego, które są zatwierdzone przez Radę Wydziału. Regulamin studiów określa formę pracy magisterskiej i pracy licencjackiej. Praca magisterska jest przygotowywana co do zasady pod kierunkiem nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego. Natomiast opiekunem pracy licencjackiej jest osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora. Studenci mają prawo wyboru seminarium dyplomowego. Tematy prac dyplomowych muszą być zgodne z efektami uczenia się sformułowanymi w programie studiów oraz z doświadczeniem badawczo-dydaktycznym i zainteresowaniami naukowymi promotora. Tematy prac zatwierdza Rada Kierunku.

Przy ustalaniu tematów prac dyplomowych bierze się pod uwagę zainteresowania naukowe studenta oraz działalność naukową Uczelni. Na stronie internetowej Wydziału są opublikowane wymagania formalne dotyczące prac dyplomowych oraz wytyczne odnośnie ich struktury. Prace dyplomowe są weryfikowane w systemie APD, a wynik sprawdzenia w systemie antyplagiatowym JSA podlega akceptacji promotora. Praca dyplomowa podlega ocenie przez promotora i recenzenta. Recenzentem co do zasady może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora, a w przypadku prac magisterskich przygotowanych pod kierunkiem nauczyciela ze stopniem naukowym doktora powinien być do doktor habilitowany bądź profesor tytularny.

Regulamin studiów określa także zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego. Przystąpić do niego może student, który uzyskał zaliczenia wszystkich ujętych w programie studiów zajęć i uzyskał wymaganą liczbę punktów ECTS oraz co najmniej dostateczną ocenę pracy dyplomowej. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją złożoną z dziekana lub upoważnionego przez niego nauczyciela akademickiego z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz promotora i recenzenta. Na egzaminie dyplomowym student otrzymuje dwa (egzamin licencjacki) lub trzy pytania (egzamin magisterski) z puli przez niego wylosowanych (dla egzaminu magisterskiego jest to pula 40 zagadnień, dla egzaminu licencjackiego – 25), które są związane z treścią zajęć realizowanych na ocenianym kierunku oraz pytanie związane z tematyką pracy dyplomowej. Zagadnienia na egzamin dyplomowy kierunku wraz z literaturą podstawową oraz uzupełniającą udostępniane są studentom na stronie Wydziału. Ostateczny wynik studiów jest obliczany jako suma 0,6 średniej ocen ze studiów, 0,2 średniej oceny pracy dyplomowej oraz 0,2 oceny z egzaminu.

Tak określone zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne dla kierunku i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania określone są w Regulaminie studiów oraz Uchwale Rady Wydziału w sprawie weryfikacji efektów uczenia się na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym. Wskazane regulacje mają charakter kompleksowy i dotyczą prac przejściowych, praktyk zawodowych oraz prac dyplomowych. Regulacje te są dostępne na stronie internetowej Wydziału. Określają one zasady zaliczenia zajęć, semestru i roku studiów, obowiązującą w uczelni skalę ocen oraz zasady obliczania oceny średniej ze studiów. Egzamin odbywają się w sesji egzaminacyjnej – podstawowej i poprawkowej. Egzamin

w terminie poprawkowym nie może się odbyć wcześniej niż po upływie 7 dni od ogłoszenia wyników z egzaminu w terminie podstawowym. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia ćwiczeń. Przepisy obydwu regulaminów rozstrzygają również kwestie związane z wpisem warunkowym, powtarzaniem semestru, wznawianiu studiów oraz ich zakończenia. Warunki i tryb zaliczania zajęć określone są w sylabusie i podawane do wiadomości studentów przez prowadzącego na pierwszych zajęciach. Obowiązujące w Uczelni prowadzącej kierunek zasady umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Określone w Regulaminie studiów zasady przyznawania Indywidualnej Organizacji Studiów przewidują możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen.

Stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się wyrażany jest w formie ocen z egzaminu i zaliczenia. Oceny są wpisywane przez prowadzącego zajęcia do systemu USOSweb niezwłocznie po ich przeprowadzeniu, ale nie później niż w terminie 7 dni. Student ma obowiązek zweryfikowania ocen poprzez swoje konto w tym systemie i zgłoszenia prowadzącemu ewentualnych niezgodności. Wynik egzaminu dyplomowego i informacja o ocenie ostatecznej ze studiów podawane są do wiadomości studenta bezpośrednio po zakończeniu egzaminu. Rozwiązania te zapewniają studentom odpowiednią informację zwrotną dotyczącą stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów oraz na ich zakończenie. Student, który otrzymał z zaliczenia bądź egzaminu ocenę niedostateczną ma prawo do odwołania się w terminie 7 dni od ogłoszenia wyników (wprowadzenia do systemu USOS) do dziekana. Wniosek studenta uzasadniony okolicznościami wskazującymi na nieprawidłowy przebieg zaliczenia bądź egzaminu może być podstawą do zarządzenia zaliczenia/egzaminu komisyjnego. Dziekan może zarządzić komisyjne zaliczenie bądź egzamin także z własnej inicjatywy. Pozwala to na podejmowanie odpowiednich postępowań w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem.

Obecnie wszystkie zajęcia na kierunku odbywają się w formie stacjonarnej, więc jednocześnie do weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się nie wykorzystuje się metod i technik kształcenia na odległość.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zostały określone w programach studiów i sylabusach poszczególnych zajęć. Do najczęściej stosowanych należą egzaminy w formie pisemnej lub ustnej, kolokwia, przygotowywane referaty, projekty (indywidualne i zespołowe i dyskusja nad projektami, raporty z badań, realizowane z wykorzystaniem specjalistycznego oprogramowania), eseje, prezentacje ustne wspierane techniką multimedialną, analizy studium przypadków, umiejętność formułowania własnych opinii, ocena mapy myśli podsumowującej przyswojoną wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, rozwiązywanie zadań w arkuszu kalkulacyjnym Excel, dokumentacja odbytych praktyk zawodowych, prace dyplomowe i egzamin dyplomowy. Na zajęciach z metodyki badań naukowych na studiach I stopnia weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się następuje w oparciu o samodzielne przeprowadzenie przez studentów badania naukowego, przygotowanie prezentacji multimedialnej i jej publiczne przedstawienie. Weryfikacja i ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się jest dokonywana także na podstawie poziomu ich zaangażowania i aktywności podczas zajęć. Szczegółowe kryteria zaliczania zajęć określa prowadzący je nauczyciel akademicki uwzględniając skalę ocen wynikającą z Regulaminu studiów. Metody weryfikacji zarówno na studiach I, jak i II stopnia są dostosowane do efektów uczenia się. Ich dobór odpowiada charakterowi i specyfice zajęć. Metody te umożliwiają w szczególności

sprawdzenie i ocenę przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. W połączeniu z indywidualnym wsparciem i opieką naukową promotora służą one do oceny postępów studentów w tym zakresie. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się obejmuje ocenę poziomu nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studenta. Procedury oraz kryteria zaliczenia są omawiane na pierwszych zajęciach. Prowadzący zajęcia mają obowiązek dokumentowania osiągniętych efektów uczenia się. Finalnie oceny przygotowania do działalności naukowej oraz udziału w niej dokonuje się na podstawie przygotowanych przez studentów prac licencjackich i magisterskich oraz przebiegu egzaminu dyplomowego.

Lektorat na studiach I stopnia kończy się egzaminem obejmującym test pisemny, rozumienie ze słuchu oraz egzamin ustny, w ramach którego oceniana jest prezentacja tematu biznesowego i praktyczna komunikacja. Jest to egzamin uwzględniający terminologię specjalistyczną zgodną z kierunkiem studiów. Egzamin jest przeprowadzany centralnie przez komisję egzaminacyjną i obejmuje wszystkie sprawności językowe. Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć prowadzonych w języku angielskim określone są w sylabusach i pozwalają zarówno na weryfikację wiedzy i umiejętności przyjętych dla nich w efektach uczenia się, jak i stopnia opanowania języka obcego. Na studiach II stopnia weryfikacja prowadzona jest w formie egzaminu z przedmiotu kierunkowego w języku angielskim oraz zaliczenia obowiązkowego przedmiotu wybieranego przez studenta z oferty zajęć do wyboru na wskazanych w sylabusie zasadach (aktywność na zajęciach, przygotowanie wymaganych opracowań). Metody te umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka angielskiego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ na poziomie studiów II stopnia, w tym języka specjalistycznego.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów mają formę prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów oraz prac dyplomowych. Przeprowadzona analiza wybranych prac wskazuje, że ich tematyka jest zgodna z sylabusem zajęć, stosowane były prawidłowo dobrane metody dydaktyczne, a oceny prac były zróżnicowane i uzasadnione.

Osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się dokumentowane jest przez prowadzących zajęcia. Są oni zobowiązani do gromadzenia i przechowywania ocenionych prac zaliczeniowych studentów, prac egzaminacyjnych oraz pytań z zaliczeń i egzaminów ustnych przez okres jednego roku akademickiego. Osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla praktyk zawodowych dokumentowane jest w postaci sprawozdania z przebiegu praktyk potwierdzonego przez opiekuna praktyk w instytucji przyjmującej oraz wydziałowego opiekuna praktyki.

Dokumentowanie przebiegu studiów na podstawie wyników osiągniętych efektów uczenia się zgodnie z Regulaminem studiów dokonywane jest w protokołach zaliczenia zajęć w postaci elektronicznej w systemie USOS oraz w kartach okresowych osiągnięć w formie wydruków dokumentów elektronicznych z systemu USOS.

Na Uczelni prowadzone jest monitorowanie losów absolwentów kierunku na rynku pracy i ich działalności zawodowej. Prowadzone jest ono w oparciu o zarządzenie Rektora w sprawie monitoringu karier zawodowych absolwentów Uczelni. Przeprowadzane jest cykliczne badanie Monitoring karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Łódzkiego, które odbywa się na grupie absolwentów po upływie roku od ukończenia przez nich studiów. Badanie przeprowadzane jest w formie ankiety udostępnionej absolwentom drogą elektroniczną. Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na grupie absolwentów, którzy uzyskali tytuł zawodowy w roku akademickim 2020/2021 wskazują, że blisko 96% studentów kierunku znalazło zatrudnienie (78,26% na podstawie umowy o pracę). Większość z absolwentów zatrudniona jest w branży finanse i ekonomia (43,48%), księgowości, audycie i podatkach (30,43%). Badanie odzwierciedla tym samym, że treści kształcenia i efekty uczenia się na kierunku oraz zdobyte przez nich kompetencje odpowiadają wymogom na rynku pracy.

Tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i projektów są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Zróżnicowanie ocen tych prac wskazuje na stawianie odpowiednich wymagań przez prowadzących zajęcia.

Analiza tematów 73 prac licencjackich obronionych w roku 2023 wskazuje, że były one dostosowane do poziomu i profilu, a w większości także efektów uczenia się oraz zastosowań wiedzy z zakresu dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Dotyczyły one przykładowo zagadnień z zakresu finansów przedsiębiorstw, bankowości, rynku finansowego, wymiany handlowej z zagranicą, międzynarodowej działalności przedsiębiorstw. Analiza tematów 11 prac magisterskich obronionych w tym samym okresie wskazuje, że odpowiadały one poziomowi i profilowi oraz w większości także efektom uczenia się oraz zastosowaniom wiedzy z zakresu dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Dotyczyły one przykładowo rynku kapitałowego, unii bankowej, strefy euro, pieniądza cyfrowego, międzynarodowych instytucji finansowych. Część tematów prac na studiach I i II stopnia, co potwierdziła analiza wybranych z nich, odnosiła się do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Należy wskazać, że pracom dyplomowych na studiach I i II stopnia stawiane są odpowiednio wysokie wymagania, o czym może świadczyć zróżnicowanie ocen od 3,0 do 5,0, chociaż z przewagą wysokich. Także oceny z egzaminu dyplomowego były podobnie zróżnicowane.

Studenci kierunku byli autorami publikacji naukowych (w czasopismach *Ekonomia Międzynarodowa* oraz *Forward*) oraz otrzymywali nagrody podczas konferencji naukowych. Posiadają także inne osiągnięcia naukowe w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany. Otrzymywali stypendia (Santander Universidades dla najlepszych studentów Uniwersytetu Łódzkiego, Stypendium Pracodawców Młodzi w Łodzi), brali udział w krajowych programach naukowych (V Edycja Programu Uniwersytetu Łódzkiego Zdolny Uczeń – Świetny Student), otrzymywali liczne nagrody i wyróżnienia zdobyte w konkursach na najlepsze prace dyplomowe organizowanych przez Prezesa Zarządu GPW, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne czy największe ośrodki akademickie w ramach Ogólnopolskiego Międzyczelnianego Konkursu Prac Dyplomowych z zakresu międzynarodowych stosunków gospodarczych. Studenci kierunku byli także organizatorami konferencji naukowych, szkoleń i warsztatów dla studentów, konkursów, prelekcji oraz prowadzą cykliczną współpracę z partnerami biznesowymi kierunku w ramach popularyzowania wiedzy.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia I i II stopnia są ustalane przez senat i podawane z odpowiednim wyprzedzeniem do wiadomości kandydatów. Zapewniają bezstronne traktowanie kandydatów na studia I stopnia i stwarzają im równe szanse w podjęciu studiów. Natomiast w rekrutacji na studia II stopnia stosowane są przeliczniki dla absolwentów oparte na kryterium ukończonych studiów, co różnicuje możliwości dostępu na studia. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów są niedostosowane do obecnego stanu prawnego. Zasady i procedury dotyczące uznawania efektów uczenia się osiągniętych w innej uczelni zapewniają możliwość ich identyfikacji oraz oceny adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów ocenianego kierunku. Procedura dyplomowania uwzględnia wszystkie niezbędne elementy i zapewnia potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Obowiązujące w Uczelni ogólne zasady weryfikacji efektów uczenia się zawarte w Regulaminie studiów oraz uszczegółowione w sylabusach zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość formułowania ocen oraz równe traktowanie studentów. Przewidziana jest możliwość ich dostosowania do indywidualnych potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przyjęto odpowiednie rozwiązania dotyczące postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz przekazywania studentom informacji zwrotnych o uzyskanych ocenach.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie nauczania są dostosowane do charakteru zajęć i zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Pozwalają w szczególności na sprawdzenie przygotowania absolwentów do prowadzenia badań naukowych bądź udziału w nich oraz znajomości języka obcego. Zapewnione jest równe traktowanie wszystkich przystępujących do zaliczeń i egzaminów studentów i jednocześnie minimalizowane są zagrożenia niesamodzielnosci ich pracy.

Stosowane są odpowiednie rozwiązania w zakresie dokumentowania osiągnięcia przez studentów efektów uczenia. Zakres wiedzy i umiejętności weryfikowanych za pomocą prac etapowych i dyplomowych jest zgodny z efektami uczenia się. Tematyka prac dyplomowych jest w większości zgodna z kierunkiem studiów i dyscypliną, do której został on przyporządkowany. Metodyka i treść prac jest dostosowana do poziomu studiów odpowiednio I i II stopnia oraz ogólnoakademickiego profilu kształcenia. Prace dyplomowe w odpowiednim stopniu przygotowują absolwentów do prowadzenia działalności naukowej bądź udziału w niej. Uczelnia monitoruje losy absolwentów.

Studenci kierunku są autorami bądź współautorami publikacji naukowych i posiadają inne osiągnięcia naukowe w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia związane z określoną dyscypliną lub dyscyplinami, posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy umożliwiający prawidłową realizację zajęć. Kadre kierunku tworzą przede wszystkim pracownicy dwóch katedr (Katedry Finansów i Inwestycji Międzynarodowych oraz Katedry Biznesu i Handlu Międzynarodowego) wchodzących w skład Instytutu Gospodarki Międzynarodowej - IGM) w liczbie 22 osób. Kadra pochodzi także z innych instytutów tj. Statystyki i Demografii, Socjologii, Ekonomii, Ekonometrii, Finansów, Logistyki i Informatyki oraz Gospodarki Przestrzennej. W roku akademickim 2023/2024 na studiach I stopnia zajęcia realizuje 28 nauczycieli (w tym 16 z Instytutu Gospodarki Międzynarodowej) oraz 21 nauczycieli na drugim stopniu studiów (w tym 15 z Instytutu Gospodarki Międzynarodowej). Dorobek kadry jest aktualny i mieści się w dyscyplinie, do której kierunek został przyporządkowany. Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia na kierunku reprezentują głównie dyscyplinę ekonomia i finanse, ale także dyscypliny takie jak: nauki prawne, nauki socjologiczne, matematyka, nauki o zarządzaniu i jakości. Kwalifikacje kadry akademickiej pozwalają na nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Na dorobek kadry za lata 2018–2023 składa

się około 200 pozycji, z czego 23 monografie (w tym dwie monografie wydane przez tj. Palgrave Macmillan i Peter Lang Publishing Group), 42 rozdziały w monografiach, 6 redakcji lub współredakcji monografii naukowej, 4 publikacje naukowe w recenzowanych materiałach z konferencji o zasięgu międzynarodowym, 2 recenzowane publikacje naukowe wydane w zagranicznych czasopismach naukowych nieuwzględnionych w wykazie czasopism naukowych MEiN, autorstwo i współautorstwo ponad 110 artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych. Wśród czasopism naukowych z Impact Factor (IF) w których publikuje kadra znajdują się: *Argumenta Oeconomica* (0,366), *Comparative Economic Research. Central and Eastern Europe* (0,460), *Eurasian Economic Review* (0,500), *Ekonomicky Casopis* (0,673), *Finance a Uver-Czech Journal of Economics and Finance* (0,711), *Prague Economic Papers* (0,797), *Emerging Markets Finance and Trade* (2,004), *Oeconomia Copernicana* (2,128), *Environment Development and Sustainability* (2,191), *Journal of Asset Management* (2,5), *Economic Research-Ekonomska Istraživanja* (3,151), *Sustainability* (3,473), *Emerging Markets Review* (4,359), *Corporate Social Responsibility and Environmental Management* (9,8). 15 pracowników IGM opublikowało swoje artykuły w czasopismach posiadających IF. Kadra dydaktyczna wykazuje także aktywność w takich obszarach jak: udział w konferencjach dydaktycznych i naukowych, realizacja staży naukowych, udział w projektach, w tym projektach międzynarodowych naukowych i szkoleniowych, wyjazdy dydaktyczne. Kadra posiada także dorobek praktyczny w związku z pracą dla takich instytucji jak: Narodowy Bank Polski, PKO Leasing S.A., Pekao S.A., ING Bank, BFF Banking Group, Takeda. Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć. W roku akademickim 2023/2024 (stan na 30.09.2023) w strukturze kadry było: na studiach I stopnia – 2 prof. dr hab. 9 dr hab., prof. UŁ; 14 dr adiunktów; 3 mgr asystentów; na studiach II stopnia – 9 dr hab. prof. UŁ; 12 dr adiunktów. W roku akademickim 2022/2023 (semestr letni) konwersatoria w języku angielskim były oparte na współprowadzeniu zajęć z profesor wizytującą. Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia umożliwia ich prawidłową realizację. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, jest na bieżąco kontrolowana zarówno podczas oceny pracowniczej, jak i formie hospitacji zajęć oraz ankietyzacji dokonywanej przez studentów. Dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentny, adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć. Pracownicy rekrutowani są na podstawie otwartych konkursów, w których ocenie podlegają dorobek naukowy i dydaktyczny. Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Kadra ma możliwość uczestniczenia w bezpłatnych szkoleniach (w tym realizowanych online) oraz odbywania szkoleń i webinarów dotyczących platform e-learningowych i ich funkcjonalności oraz udziału w kursach językowych realizowanych w ramach projektu BUILD UP finansowanego ze środków pozyskanych z NAWA w 2019 r. przez Biuro Współpracy z Zagranicą UŁ. Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów, w szczególności poprzez semestralne ankiety dokonywane przez studentów czy ankietę EkSoc – tu studiuje, która pozwala na kompleksową ocenę organizacji studiów. Opinie studentów są uwzględniane w ocenie okresowej nauczycieli. Prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia. System okresowej oceny pracowników w zakresie naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym oparty jest na wypełnianej raz w roku ankiecie pracowniczej. Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie wykorzystywane są do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Wśród systemów rozwoju i motywowania pracowników wymienia się m.in. system premiowania uwzględniający osiągnięcia naukowe i ponadprzeciętną aktywność dydaktyczną i organizacyjną; nagrody dla najlepszych dydaktyków przyznawane w ramach Nagród Dziekana za osiągnięcia dydaktyczne; nagrody Rektora UŁ za działalność naukowo-badawczą,

dydaktyczną i organizacyjną (indywidualne/zespołowe); inne systemy motywacyjne takie jak m.in. urlopy naukowe, granty na dofinansowanie prac badawczych dla młodych naukowców z Rezerwy Dziekana na WES UŁ, finansowe wsparcie udziału w konferencjach naukowych ze środków Wydziału, dofinansowanie publikacji naukowych ze środków Wydziału; pozostałe formy wsparcia takie jak: formy wsparcia rozwoju naukowego przez Centrum Nauki, wewnętrzne konkursy na projekty badawcze w ramach IDUB (od 2020 r.). Realizowana polityka kadrowa umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację, sprzyja stabilizacji zatrudnienia i trwałemu rozwojowi nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące członków kadry prowadzącej kształcenie do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy. Podstawowym dokumentem w tym obszarze jest Procedura Antydyskryminacyjna i Antymobbingowa w Uniwersytecie Łódzkim (Załącznik do zarządzenia nr 81 Rektora z dnia 16.03.2023 r.).

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Polityka kadrowa jest realizowana w taki sposób, że zapewnia stabilność obsady oraz prawidłową realizację zajęć. Dorobek kadry i jej struktura pozwalają na realizację kształcenia pozwalają studentom na osiąganie efektów uczenia się. Polityka kadrowa jest prowadzona w sposób umożliwiający zatrudnianie kadry oparty o transparentne zasady, uwzględniający systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów. Polityka kadrowa kreuje warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania. Uczelnia działa na obszarze obejmującym osiem budynków zlokalizowanych w centrum Łodzi (przy ul. POW 3/5, Rewolucji 1905 r. nr 37/39, Rewolucji 1905 r. nr 39 i Rewolucji 1905 r. nr 41/43). Budynki tworzą jeden kampus, a łączna powierzchnia budynków wynosi 25 890 m², z czego 15 502 m² to powierzchnia użytkowa. Wydział, na którym funkcjonuje oceniany kierunek działa na terenie o powierzchni 19 976 m² z 259 miejscami parkingowymi (w tym dla osób z niepełnosprawnościami). Baza dydaktyczna Wydziału, na którym realizowane jest kształcenie na kierunku to łącznie 84 sale dydaktyczne, na które składają się takie pomieszczenia jak: sala Rady Wydziału, 4 aule wykładowe (w tym aulę główną mieszczącą 400 osób), 50 pracowni multimedialnych (w tym 4 sale do zajęć hybrydowych), jedno studio nagrań, 17 pracowni komputerowych, 2 sale do nauki cichej, 9 sal

seminaryjnych (w tym 3 hybrydowe), jedna pracownia fokusowa oraz siedem pokoi socjalnych z wyposażeniem. Studenckie koła naukowe, organizacje studenckie, Wydziałowa Rada Samorządu Studentów oraz Wydziałowa Rada Samorządu Doktorantów posiadają własne pokoje (łącznie 12 pomieszczeń). Na terenie Uczelni działa szybka sieć przewodowa internetowa oraz sieć bezprzewodowa. Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nowoczesne. Umowa licencyjna z firmą Microsoft pozwala pracownikom i studentom na dostęp do pakietu MS Office365 (z możliwością instalacji na komputerach prywatnych) oraz do programu Azure Dev Tools for Teaching (w chmurze). Uczelnia posiada także Platformę Zdalnego Nauczania e-Campus. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Zasady bezpiecznego i higienicznego korzystania z infrastruktury reguluje Zarządzenie nr 84 Rektora z dnia 25.06.2019 r. W budynkach Wydziału zastosowano udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami – dźwigi, podjazdy, pętle indukcyjne, sanitariaty, laboratorium badawczo-dydaktyczne (Dis)Ability Lab. Wydział dysponuje specjalistycznym oprogramowaniem m.in. pakiety Statistica oraz PS Imago (SPSS), e Views, Stat, usługa Grammarly. W procesie nauczania wykorzystuje się m.in. SAP FIORI (SAP S/4HANA), GRETl, Figma, Statistica, Refinitiv EIKON, Microsoft Power BI, Microsoft Visio, Microsoft Access, MS SQL Server 2019 Developer Edition, Azure SQL Database, Azure Data Studio, Microsoft SQL Server Management Studio, SQL Server Data Tools, WireShark Oracle VirtualBox z systemem Ubuntu, Google BigQuery, Python wraz z bibliotekami (np. pandas, numpy, selenium), środowisku programistycznym PyCharm. Ponadto studenci mają możliwość korzystania (m.in. w ramach praktyk) z takiego oprogramowania jak: SAP, Oracle SQL, PowerBI, EY Canvas, EY Helix, system OCR, Vulcan, Altar, System FK Comarch Optima, System Pełnej Księgowości Virtu_FK, Virtu_Handel, Virtu_JPK, Virtu_Kadry i Płace, Gratyfikant GT, Infakt, Symfonia, OneERP, system INDO, Altamira, aplikacja CIC, CVC, CRM, Infomedica. Wydział dysponuje także pracownią Thomson Reuters (Refinitiv) (12 stanowisk komputerowych), która zapewnia dostęp do informacji z ponad 400 międzynarodowych rynków giełdowych i pozagiełdowych, a także danych rynku Foreign Exchange (FX) dla 175 walut, raportów branżowych, komentarzy, analiz i prognoz. W salach komputerowych dostępnych jest łącznie 327 komputerów. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć. Zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych, Powierzchnia biblioteki to 25 456 m². W budynku biblioteki mieszczą się 3 czytelnie i strefa wolnego dostępu (4 piętra), która obejmuje 460 miejsc (w tym 51 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu). W ramach biblioteki zapewniony jest dostęp do Wi-Fi, 3 skanerów samoobsługowych, 11 pokoi do pracy indywidualnej i grupowej, 5 sal seminaryjno-konferencyjnych wyposażonych w komputery i sprzęt audio-video, książkomatu, stanowisk do samodzielnego wypożyczania, wrzutni do zwrotu książek, katalogów i multimedialnych wyszukiwarek. Księgozbiór w formie tradycyjnej to ok. 2,5 mln jedn., w tym ok. 260 tys. w strefie wolnego dostępu, 125 naukowych licencjonowanych baz danych dostępnych przez serwer Proxy (książki elektroniczne – 89 444, tytuły czasopism – 13 483), dwie bazy własne: Repozytorium UŁ (26 952 jedn.) i Biblioteka Cyfrowa UŁ (79 685 jedn.). Z kolei Biblioteka WES działa na powierzchni 1 331,5 m², czytelnia stanowi 366,3 m² jej powierzchni, z 31 miejscami dla

czytelników. Księgozbiór to ponad 92,6 wol. książek i 377 tytułów czasopism. Dostęp do biblioteki wspomaga książkomat oraz wrzutnia – dostępne 7 dni w tygodniu, w godzinach 7.00 - 21.00. Zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach oraz są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Zapewniony jest udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych wymaganych w pracy zawodowej właściwej dla kierunku. Infrastruktura jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wyposażenie infrastrukturalne umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Infrastruktura naukowa, dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział określa, że jednym z jego celów strategicznych i filarów działalności jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co jednoznacznie można potwierdzić w wyniku dokonanej analizy dokumentacyjnej, rozmów z przedstawicielami otoczenia oraz obserwacji dokonanych w trakcie wizytacji.

Skutecznie i aktywnie działająca Rada Biznesu realizuje szereg zadań aktywizujących relacje uczelnia – otoczenie biznesowe. Są to opinie o programie studiów, wsparcie w ich tworzeniu, bieżące doradztwo i konsultacje spojrzenia rynkowego na zmiany w systemie nauczania itd. Praktycy są obecni w codzienności kształcenia i są jego integralną częścią. Dodatkowymi elementami tego systemu wartymi wymienienia są Projekt Mentorski, Akademia Przedsiębiorczości, Mapa Biznesowa Łodzi, Vip

Talks, Śniadanie z przedsiębiorcą, czy EkSoc StartUp! Działania mają charakter cykliczny, a ich skala oddziaływania i zasięgu zwiększa się w każdym kolejnym roku funkcjonowania tych formatów.

Jednakże szczególną uwagę należy poświęcić na projekt zainicjowany przez Radę Biznesu o nazwie Biblioteka Case'ów. Polega on na tym, że członkowie Rady Biznesu przekazują realne przykłady ze swoich firm w formie zestandaryzowanego opisu i metatagów kontekstowych do wykorzystania przez nauczycieli akademickich w prowadzonych przez nich zajęciach. Zwyczajowo osoba z biznesu zgłaszająca taki case, współprowadzi dane zajęcia akademickie. Dzięki takiemu działaniu, zajęcia na Uczelni zyskują dodatkowy wymiar praktyczności i osadzenia w kontekście regionalnym (kulturowo, otoczeniu publiczno-prawnym etc) pewnych uniwersalnych zasad biznesowych i ekonomicznych. Jest to dobra praktyka, warta do naśladowania w innych jednostkach w Polsce.

Innym elementem pokazującym fundamentalnie właściwe podejście do działania prezentowane przez Radę Biznesu jest zainicjowanie przez RB „Debaty o kluczowych kompetencjach studentów i absolwentów wkraczających na rynek pracy”. Wydarzenie odbyło się w marcu 2023 roku i miało niezwykle duży wpływ zarówno na środowisko akademickie, studenckie oraz pracodawców. Wnioski powstałe w wyniku tej debaty zostały w większości przekute w realne plany działania i zmian w programach studiów.

Oczywiście współpraca ze środowiskiem społeczno-gospodarczym obejmuje także organizację staży i praktyk dla studentów oraz prowadzenie badawczych prac zleconych na rzecz biznesu. Są to działania bezpośrednio, poprzez organizacje ogólnouczelniane, czy animowane przez studenckie koła naukowe (np. SKN Forecast)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia wdrożyła efektywny system współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Ma on charakter wielowymiarowy, a także cykliczny. Spełnia oczekiwania wywierania aktywnego wpływu na programy studiów oraz ciągłe doskonalenie jakości kształcenia. Kierunkowo (a także wydziałowo) istnieje skuteczna Rada Biznesu, realizująca szereg aktywności, z których jedna zasługuje na szczególne wyróżnienie – Biblioteka Case'ów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Biblioteka Case'ów: Polega on na tym, że członkowie Rady Biznesu przekazują realne przykłady ze swoich firm w formie zestandaryzowanego opisu i metatagów kontekstowych do wykorzystania przez nauczycieli akademickich w prowadzonych przez nich zajęciach. Zwyczajowo osoba z biznesu zgłaszająca taki case, współprowadzi dane zajęcia akademickie. Dzięki takiemu działaniu, zajęcia na Uczelni zyskują dodatkowy wymiar praktyczności i osadzenia w kontekście regionalnym (kulturowo, otoczeniu publiczno-prawnym etc) pewnych uniwersalnych zasad biznesowych i ekonomicznych. Jest to dobra praktyka, warta do naśladowania w innych jednostkach w Polsce.

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Strategia umiędzynarodowienia jest spójna z koncepcją kształcenia i przewiduje wiele form aktywności aktywizujących kadrę i studentów do doskonalenia kompetencji wzmacniającym umiędzynarodowienie. Stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku. Do działań aktywizujących zalicza się m.in.: programy mobilności (w tym Erasmus, BIP, International Summer School); wykłady dziekańskie w języku angielskim; kursy w języku angielskim; zajęcia w pracowni Thomson Reuters; inne inicjatywy m.in. Dni Japońskie. Studenci mogą korzystać z takich programów wzmacniających umiędzynarodowienie jak: Erasmus+, International Credit Mobility oraz Justus Liebig University of Giessen – VIP. W ramach oferty Erasmus dostępnych jest ponad 120 uczelni z 28 krajów Europy. W okresie 2019–2023 z programu Erasmus skorzystało odpowiednio 56, 26, 41, 78 studentów WES UŁ, z czego studenci ocenianego kierunku stanowili najliczniejszą grupę było to 25%, 19%, 29% i 28%. W roku akademickim studenci ocenianego kierunku (czterech studentów z kierunku na osiem przyznanych miejsc) zrealizowali program Blended Intensive Programme. Na kierunku zajęcia realizują wykładowcy z zagranicy. W roku 2021/2022 zajęcia prowadziło dwóch nauczycieli z zagranicy; w roku 2022/2023 było to trzech prowadzących. Oprócz zajęć realizowanych w języku angielskim, kompetencje językowe studentów wzmacniane są poprzez uczestnictwo w zajęciach w pracowni Thomson Reuters (Refinitiv). Do 2022/2023 studenci mieli możliwość uzyskania certyfikatu Thomson Reuters Eikon Certification. Studenci kierunku na przełomie 2021–2022 byli zaangażowani inicjatywę - Wystawa Światowa Expo 2020 w Dubaju. Działania w zakresie umiędzynarodowienia kadry obejmują – udział w programach mobilności (Erasmus, BIP; International Summer School); konferencje międzynarodowe; wykłady w języku angielskim; wyjazdy w ramach projektów badawczych; aktywność publikacyjną w języku angielskim; udział w projektach szkoleniowych. Od roku akademickiego 2017/2018 do roku akademickiego 2022/2023 pracownicy kierunku zrealizowali 28 wyjazdów zagranicznych. Od 2018 - 68 uczonych przyjechało w ramach programu Erasmus+ na WES UŁ z czego 16 uczonych było pod opieką IGM. W okresie 2018–2023 pracownicy IGM brali udział w 82 konferencjach międzynarodowych, z czego w ponad 20 konferencjach w 2023 roku. Kadra kierunku prowadzi zajęcia w języku angielskim oraz włącza się w organizację International Summer School. Kadra zrealizowała także w ramach programu Miniatura (NCN) wyjazdy na staże na uczelniach zagranicznych oraz wyjazdy konsultacyjne m.in. do Niemiec, Szwecji, Belgii, UK. Pracownicy realizują także wyjazdy zagraniczne w ramach programu wewnętrznych grantów Uniwersytetu Łódzkiego – Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB) (m.in. cztery projekty). Kadra współpracuje także z zagranicznymi ośrodkami naukowymi m.in. z Łotwy, Ukrainy, Rumunii, Irlandii. Pracownicy aktywnie korzystają także z programu dofinansowania prac badawczych dla młodych naukowców z Rezerwy Dziekana na WES UŁ oraz zrealizowali międzynarodowe projekty szkoleniowe finansowanych przez MEiN Mistrzowie dydaktyki czy Liderzy w zarządzaniu uczelniami w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Aktywizowanie procesów na rzecz umiędzynarodowienia odbywa się także poprzez działania promujące dydaktyczne wyjazdy zagraniczne – m.in. spotkania z Pełnomocnikiem Dziekana WES UŁ ds. mobilnościowych oraz aktywność Biura Współpracy z Zagranicą UŁ oraz WES UŁ. Stwarzane są warunki do realizacji mobilności wirtualnej nauczycieli akademickich i studentów. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są

wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia. Okresowe przeglądy dokonywane są m.in. poprzez wykorzystanie ankiet wypełnianych w systemie USOS.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione.

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Kadra oraz studenci odbywają wyjazdy zagraniczne dydaktyczne i szkoleniowe. Stwarzane są możliwości rozwoju umiędzynarodowienia nauczycieli akademickich i studentów. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji stopnia umiędzynarodowienia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie nauczania realizowane jest systematycznie, ma stały oraz kompleksowy charakter. Zróżnicowane formy wsparcia są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb studentów wynikających ze specyfiki kierunku i programu studiów. Władze Uczelni oraz Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego, pracownicy Uczelni, jednostki administracyjne oraz przedstawiciele wydziałowego samorządu studenckiego zapewniają odpowiednie instrumenty wsparcia.

Nauczyciele akademicy wspierają studentów w zakresie osiągania efektów uczenia się w ramach zajęć oraz konsultacji odbywających w wymiarze 1,5 godziny w tygodniu. Studenci mają również możliwość kontaktu z prowadzącymi poza godzinami konsultacji za pomocą poczty elektronicznej. System wsparcia uwzględnia zróżnicowane formy w zakresie przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej studentów i udziału w procesie naukowo-badawczym. Studenci uzyskują wsparcie organizacyjne i merytoryczne od nauczycieli akademickich w zakresie opracowywania i publikacji artykułów, udziału w wydarzeniach o charakterze naukowym i wsparcia w prowadzeniu badań. Studenci kierunku mieli możliwość opublikować artykuły naukowe, brać udział w krajowych programach naukowych (m.in. V Edycja Programu Zdolny Uczeń-Świetny Student), uczestniczyć w programach stypendialnych i brać udział w wydarzeniach naukowych. Władze aktywnie wspierają materialnie, merytorycznie i finansowo działalność studenckich kół naukowych. Studenci kierunku w ramach działalności w kołach naukowych mogą publikować efekty swoich prac w wydzielonych czasopiśmie takich jak Deal, Forward czy Kwartał. Studentom zapewnia się możliwość skorzystania z usług Biura Karier Uniwersytetu Łódzkiego. W ramach pracy jednostki studenci mają możliwość skorzystania z usług doradztwa zawodowego, coachingu kariery i wsparcia przedsiębiorczości. Jednostka organizuje inicjatywy, szkolenia i warsztaty rozwijające kompetencje studentów w zakresie funkcjonowania na rynku pracy. Biuro Karier w ramach swoich działań udostępnia studentom kierunku

informacje na temat różnych wydarzeń oraz między innymi spotkań z przedstawicielami biznesu. Funkcjonujące przy wydziale Centrum Szkoleń i Praktyk Zawodowych wspiera merytorycznie i organizacyjnie studentów zakresie realizacji praktyk studenckich i aktywnie działa na rzecz integracji studentów z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wsparcie w zakresie infrastruktury i narzędzi wykorzystywanych do kształcenia zdalnego zapewniane jest poprzez Helpdesk Centrum Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego oraz dedykowaną podstronę, na której opisane są wszystkie oprogramowania i narzędzia, z których mogą skorzystać studenci.

Wsparcie dla studentów wybitnych zapewniane jest przez szereg instrumentów w ramach systemu wsparcia studentów. Studenci uzdolnieni i wyróżniający się wynikami w nauce mogą ubiegać się, na podstawie zapisów Regulaminu studiów, o indywidualny plan studiów i program kształcenia (IPS) oraz indywidualną organizację studiów (IOS). Indywidualny program studiów realizowany jest ze wsparciem opiekuna naukowego powołanego przez dziekana. Studenci wyróżniający się wynikami w nauce mogą uzyskać list gratulacyjny, wyróżnienie, Medal za chlubne studia lub Medal Universitatis Lodziensis Alumno Laude Dignissimo. Studentom wybitnym zapewnia się możliwość partycypacji w pozauczelnianych konkursach, takich jak między innymi Ogólnopolski Międzyuczelniany Konkurs Prac Dyplomowych z zakresu Międzynarodowych Studiów Gospodarczych organizowany przez IGM. System wsparcia funkcjonujący na kierunku uwzględnia wsparcie studentów wybitnych oraz uwzględnia instrumenty motywujące studentów do osiągania lepszych wyników w nauce. Studenci wyróżniający się wynikami w nauce lub osiągnięciach (nie więcej niż 10% kierunku) oraz studenci pierwszego roku będący laureatami olimpiady międzynarodowej albo laureatami lub finalistami olimpiady stopnia centralnego, lub medalistami co najmniej współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danej dyscyplinie sportowej mogą ubiegać się o stypendium rektora. Studenci wyróżniający się w ramach swojej działalności naukowej mogą ubiegać się o przyznanie stypendium Ministra Edukacji i Nauki na wniosek rektora uczelni. Funkcjonujące przy kierunku instrumenty zachęcające i motywujące studentów do osiągania lepszych wyników w nauce umożliwiają między innymi udział w projektach takich jak Mistrzowie Dydaktyki oraz Studenckie Granty Badawcze. W celu motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce, studenci osiągający lepsze wyniki w nauce mają pierwszeństwo wyboru promotora pracy dyplomowej oraz specjalności w ramach systemu zapisów opartego o średnią ocen. System wsparcia funkcjonujący na kierunku uwzględnia zróżnicowane formy aktywności studentów. Dzięki warunkom stworzonym przez uczelnię studenci mają możliwość rozwoju swoich pasji, zainteresowań i talentów w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych. Dzięki materialnym i pozamaterialnym instrumentom wsparcia takim jak zaplecze techniczne, wsparcie organizacyjne i zapewnienie odpowiedniej infrastruktury, studenci mogą rozwijać się w ramach różnych organizacji studenckich takich jak: Akademicki Związek Sportowy, Chór Akademicki, Akademicki Zespół Pieśni i Tańca KUJON, Radio Uniwersytet Łódzki na fali, Erasmus Student Network i inne.

Studenci kierunku mają możliwość ubiegania się o zróżnicowane formy wsparcia w obszarze bytowym, socjalnym i administracyjnym. Studenci znajdujący się w różnych sytuacjach życiowych mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów, urlop od zajęć dydaktycznych, urlop z możliwością przystąpienia do weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się oraz urlop zdrowotny. Uczelnia zapewnia wsparcie potrzebującym studentom w zakresie bytowym między innymi poprzez stypendia, zakwaterowanie w domach studenckich, zasiłki losowe i zapomogi. Za wsparcie studentów z niepełnosprawnościami odpowiada Akademickie Centrum Wsparcia Uniwersytetu Łódzkiego. W ramach swojej działalności jednostka zapewnia studentom pomoc w sprawach związanych z kształceniem i adaptacją w środowisku akademickim, między innymi poprzez delegowanie opiekunów-asystentów odpowiednio do rodzaju niepełnosprawności oraz doraźnej pomocy

psychologicznej dostępnej dla wszystkich studentów kierunku. Centrum prowadzi również wypożyczalnię specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnościami takich jak: powiększalniki elektroniczne, dyktafony dla niewidzących, dyktafony cyfrowe, systemy FM i inne.

W ramach systemu wsparcia studentów funkcjonuje przejrzysty system składania skarg i wniosków. W ramach efektywnego postępowania, władze wydziału podjęły się wprowadzenia Procedur postępowania w sytuacjach konfliktowych oraz w przypadku zachowań nieetycznych. Dokument jasno określa tryb składania wniosków i skarg oraz ich procedowania. W ramach onboardingu studenci są informowani o istniejących procedurach. Określone zasady są jasne i klarowne dla studentów kierunku oraz stanowią efektywną formę podejmowania działań przez władze Wydziału celem eliminowania poszczególnych przypadków naruszeń norm akademickich i etycznych. Wspominany dokument jasno określa również procedury związane z przeciwdziałaniem wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także z zasadami postępowania, reagowania i pomocy studentom. W Uniwersytecie Łódzkim wprowadzona została Procedura antydyskryminacyjna i antymobbingowa, która przewiduje zróżnicowane ścieżki podejmowania działań interwencyjnych, definiuje procedurę zgłaszania przypadków mobbingu/dyskryminacji na uczelni i działa na rzecz łagodzenia skutków stwierdzonych przypadków naruszenia zasad. Wsparcie w tym zakresie realizowane jest przez Koordynatora ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji i Mobbingowi. W ramach prowadzonej witryny dedykowanej procedurze, interesariusze mogą w łatwy sposób uzyskać informacje na temat funkcjonowania systemu. Główne wsparcie administracyjne dla studentów kierunku realizowane jest przez Centrum Obsługi Studenta. W ramach swoich działań jednostki te wspierają studentów między innymi w procesie rekrutacji, kwaterunku do domów studenckich, uzyskiwania świadczeń, wymian akademickich, studiowania i innych. W opinii studentów wsparcie administracyjne świadczone studentom jest realizowane w sposób kompetentny, natomiast w trakcie wizytacji pojawiły się wątpliwości związane z efektywnością pracowników jednostki. Podjęte rozmowy ze studentami i władzami Wydziału wykazały, że kierunek jest w trakcie eksperymentu związanego z koniecznością poszukiwania oszczędności, a w efekcie podjęciu decyzji o zmniejszeniu liczby dni, w których odbywają się zajęcia i próbami dostosowania godzin prac jednostek administracyjnych. Po przedstawieniu problemu władze Wydziału zapewniły o podjęciu natychmiastowych działaniach celem zwiększenia efektywności pracy jednostek administracyjnych i weryfikacji godzin otwarcia Centrum Obsługi Studenta.

System wsparcia uwzględnia wsparcie samorządności studenckiej i kół naukowych. W Uczelni funkcjonuje Uczelniana Rada Samorządu Studentów Uniwersytetu Łódzkiego, w której skład wchodzi Wydziałowa Rada Samorządu Studenckiego Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego. Instrumenty wsparcia (finansowe, merytoryczne, organizacyjne) zapewniane samorządowi są odpowiednie i wystarczające, a studenci aktywnie współpracują z władzami dziekańskimi oraz należą do wielu gremiów jako przedstawiciele środowiska studenckiego. Władze Wydziału zapewniają studentom przestrzeń infrastrukturalną, z której mogą skorzystać w ramach prowadzonej działalności.

System wsparcia podlega bieżącemu monitoringowi przez władze Wydziału. W celu pozyskania danych prowadzone są regularne badania ankietowe wśród studentów kierunku. Co semestr Uczelnia prowadzi wśród studentów badanie jakości prowadzących zajęcia dydaktyczne oraz warunków studiowania. Wyniki ankiet są analizowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Wyniki badań publikowane są w raporcie. Szersza analiza poszczególnych elementów systemu wsparcia realizowana jest przez ankietę „Tu studiuję” realizowaną raz do roku. Wyniki tych badań są wykorzystywane do działań doskonalących i naprawczych, między innymi zmiany obsady nauczycielskiej lub wprowadzenia zmian w programie studiów. W ramach rozmów prowadzonych podczas wizytacji zwrócony został problem na niską zwrotność ankiet. Władze Wydziału zobowiązały

się do podjęcia działań wspólnie z przedstawicielami studentów, aby zniwelować problem i zwiększyć frekwencję w realizowanych badaniach związanych z systemem wsparcia studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia studentów na kierunku funkcjonuje w sposób zgodny z potrzebami studentów oraz cechuje się wszechstronnością i kompleksowością w zakresie wykorzystywanych instrumentów wsparcia. Uczelnia wspiera studentów oraz oferuje studentom rozwiązania pozwalające i zachęcające studentów do rozwoju naukowego. System uwzględnia rozwiązania dla studentów wybitnych i rozwiązania motywujące do osiągania bardzo dobrych efektów uczenia się. Uwzględnione są zróżnicowane i indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów znajdujących się stale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, a także studentów z niepełnosprawnościami. W ramach funkcjonującego systemu prowadzony jest przejrzysty system składania skarg i wniosków oraz wdrożone zostały działania przeciwdziałające sytuacjom o podłożu przemocowym i mobbingowym. Samorząd studencki (centralny i wydziałowy), studenckie koła naukowe i organizacje studenckie otrzymują odpowiednie wsparcie na rzecz podejmowanych działań. System wsparcia oraz proces nauczania studentów podlega monitoringowi, a wyniki tych badań są wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia i systemu wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji poprzez funkcjonowanie swojej strony internetowej, portali poświęconych konkretnym działom i jednostkom Uczelni, Biuletyn Informacji Publicznej i kanały social media. Informacje publikowane w portalach i witrynach są aktualne i kompletne, dzięki czemu interesariusze zewnętrzni i wewnętrzni mogą w nieskrępowany sposób skorzystać z informacji tam zawartych. Strona internetowa jest przystosowana do obsługi przez osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Witryny Uczelni i Wydziału są przygotowane w sposób umożliwiający pełny i intuicyjny dostęp do treści.

Dokumentacja i informacje zawarte w ramach publicznego dostępu do informacji zawierają między innymi kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, efekty uczenia się, uznawanie efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, zasady dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie nauczania i inne niezbędne informacje. System wsparcia podlega bieżącemu monitorowaniu poprzez poszczególne działy i jednostki

odpowiedzialne za konkretne sekcje publicznego dostępu do informacji. W ramach witryny prowadzonej przez Centrum Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego, interesariusze mogą uzyskać niezbędne informacje i wsparcie dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego i technicznego.

Publiczny dostęp do informacji podlega przeglądowi, weryfikacji i ocenie głównie w ramach prowadzonych badań ankietowych wśród nauczycieli akademickich i studentów. Dodatkowo prowadzone są nieformalne formy przeglądów w ramach rozmów prowadzonych z różnymi grupami interesariuszy publicznego dostępu do informacji. Uwagi zgłaszane przez użytkowników i interesariuszy są wykorzystywane do wdrażania działań naprawczych i doskonalących między innymi poprzez aktualizację danych i informacji zawartych na stronach internetowych, co pozytywnie wpływa na aktualność danych dostępnych w ramach publicznego dostępu do informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dostęp do informacji publicznej zapewniony jest w sposób kompleksowy, zgodny ze standardami oraz co równie ważne, z potrzebami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Strony dostosowane są do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i są przygotowane w sposób umożliwiający intuicyjną nawigację. Publiczny dostęp do informacji opracowany w sposób umożliwiający nieskrępowany i niezależny od czasu i miejsca dostęp do materiałów. Dane i informacje zawarte na stronach są kompletne, aktualne i dostosowane do przyjętych standardów. Dostęp do informacji publicznej podlega stałej i bieżącej ewaluacji poprzez monitorowanie aktualności, zrozumiałości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia Uczelni zakłada sprawność działania związaną z profesjonalnym zarządzaniem i innowacjami organizacyjnymi. Zasady projektowania i zatwierdzania oraz monitorowania, a także przegląd i doskonalenie programu studiów w Uczelni regulują odpowiednie uchwały Senatu, które określają cele systemu jakości kształcenia oraz środki do ich osiągnięcia. Uchwały te regulują również funkcjonowanie Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia (URdSJK), która opracowuje procedury służące doskonaleniu jakości kształcenia, ustala harmonogram prac na okres kilkuletni oraz na każdy rok akademicki, ocenia działania podjęte w celu podnoszenia jakości kształcenia w Uczelni oraz sporządza okresowe raporty z działalności na rzecz jakości procesu nauczania i dotyczących efektów funkcjonowania systemu jakości kształcenia (SJK) w Uczelni dla Senatu. Na poziomie Uczelni funkcjonują też inne organy mające wpływ na system jakości kształcenia,

w tym pełnomocnicy rektora (m.in. ds. systemu akumulacji i transferu punktów ECTS; ds. programów wymiany międzynarodowej, ds. praktyk zawodowych).

Podmiotami aktywnie przyczyniającymi się do doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym są: kolegium dziekańskie (w szczególności prodziekan ds. kształcenia), Rada Wydziału, Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia (WKdsJK), Rady Konsultacyjne (RK) kierunków, Rada Biznesu WES oraz Wydziałowa Rada Samorządu Studentów.

Dyrekcja Instytutu Gospodarki Międzynarodowej (IGM) oraz koordynator kierunku sprawują nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem. Istotną rolę w doskonaleniu jakości kształcenia pełni Rada Konsultacyjna kierunku. W skład rady kierunku wchodzi dyrektor IGM i jego zastępca, którzy są także członkami Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, wybrani nauczyciele akademicy z IGM, kierunkowy koordynator ECTS, trzech przedstawicieli praktyki oraz dwoje przedstawicieli studentów. Do kompetencji RK należy przede wszystkim: wnioskowanie o powołanie nowych specjalności, opiniowanie programów kształcenia na wszystkich poziomach nauczania (w tym proponowanie i konsultowanie zmian w programach, m.in. z uwzględnieniem aktualnych potrzeb rynku pracy), ocena jakości kształcenia oraz sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, zatwierdzanie tematów prac dyplomowych oraz osób kierujących nimi, a także weryfikacja kompletności i poprawności sylabusów do zajęć.

Zarówno projekty programu studiów, jak i proponowane zmiany są składane przez dyrektora IGM w formie wniosku do WKdsJK. Po zaopiniowaniu przez komisję, wniosek jest przesyłany do zatwierdzenia do RW, następnie do Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia i w ostatnim etapie trafia do Senatu. Senat podejmuje ostateczną decyzję o przyjęciu programu studiów lub dokonywanych w nim zmianach. Zmiany te obowiązują dla naboru od nowego roku akademickiego.

Obsługa administracyjna kierunku sprawowana jest głównie przez pracowników Centrum Obsługi Studenta (COS). Pracownicy administracyjni biorą udział w pracach ciał kolegialnych odpowiedzialnych za jakość kształcenia, tj. posiedzeniach RW, WKdsJK. Czuwają nad zgodnością procedur związanych z kształceniem, współpracują ściśle z RK w zakresie spraw dydaktycznych. Ponadto koordynują terminowość działań związanych z procesem nauczania (rozkłady zajęć, rejestracja na zajęcia do wyboru).

Ważną rolę w nadzorze organizacyjnym i merytorycznym nad kierunkiem studiów pełnią również opiekunowie pierwszego roku studiów, których powołuje dziekan na wniosek dyrektora IF (osobno dla każdego stopnia studiów).

Do monitorowania oraz systematycznego przeglądu programu studiów wykorzystuje się różne źródła informacji i narzędzia: ankietę oceniającą zajęcia dydaktyczne, ankietę oceny praktyk przez studenta, sprawozdanie z przebiegu praktyk, ankietę absolwenta (System jakości kształcenia nakłada obowiązek monitorowania kariery zawodowej absolwentów w celu dostosowania kierunków studiów i programów studiów do potrzeb rynku pracy po roku, po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów (3 tury). Pomocne w tym względzie jest Biuro Karier, które monitoruje losy absolwentów), protokół hospitacji zajęć, protokół z posiedzenia rady kierunku, spotkania z przedstawicielami kół naukowych, zebrania dydaktyczne Instytutu, analizę sylabusów (w tym: ocenę adekwatności treści programowych, metod weryfikacji efektów uczenia się oraz aktualności i dostępności rekomendowanej literatury), badanie opinii interesariuszy zewnętrznych, konferencje i szkolenia dydaktyczne poświęcone aktualnym problemom teoretyczno-metodologicznym i instytucjonalnym. W tym aspekcie bardzo duże znaczenie mają również: identyfikowane potrzeby rynku pracy oraz sprawdzone wzorce krajowe i międzynarodowe.

Wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów mają zarówno interesariusze wewnętrzni, jak i zewnętrzni. W pierwszym przypadku należy wymienić studentów, dokonujących systematycznej

oceny jakości kształcenia i przedstawienia propozycji zmian w programie studiów. Taką możliwość stwarza system ankietyzacji wszystkich prowadzonych zajęć dydaktycznych oraz udział przedstawicieli studentów w wymienionych wyżej gremiach. Wyniki przeprowadzonych ankiet przesyłane są do dziekana WES i dyrektorów instytutów. W ramach IGM dyrektor dokonuje analizy tych wyników, a następnie są one przesyłane do kierowników katedr. Natomiast pracownicy mają dostęp do wyników ankiet na swoich indywidualnych kontach w systemie USOS. W uzasadnionych przypadkach pracownicy otrzymują porady i rekomendacje zmian; w niektórych przypadkach uwagi zawarte w ankiecie są podstawą decyzji o modyfikacji programu studiów lub zmianie osób prowadzących zajęcia. Informacje o zbiorczych wynikach badań ankietowych oceniających wykonywanie obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich są w dostępie publicznym. Raporty z lat 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 są dostępne na stronie internetowej Wydziału.

Przedstawiciele studentów w Radzie kierunku przekazują swoje opinie m.in. w odniesieniu do konstrukcji programu i sposobu jego realizacji, przedstawiciele studentów w RW oraz WKdsJK uczestniczą w szczególności w opiniowaniu i decydowaniu m.in. o zagadnieniach mających bezpośredni lub pośredni wpływ na proces nauczania (np. o programach studiów, zasadach organizacji procesu nauczania, w tym seminariów dyplomowych, zasadach oceny nauczycieli akademickich, zatrudnieniu kadry itd.).

W ramach interesariuszy wewnętrznych należy również wymienić pracowników IGM, KFiLM i KBiHM, prowadzących zajęcia na kierunku, w tym koordynatorów przedmiotów i opiekunów specjalności. Koordynatorzy sprawują nadzór organizacyjny nad przebiegiem procesu nauczania danego przedmiotu, są odpowiedzialni za aktualizację sylabusów, przeprowadzają hospitacje w ramach koordynowanego przedmiotu oraz inicjują zmiany w programie studiów.

W IGM organizowane są cyklicznie zebrania o charakterze dydaktyczno-organizacyjno-szkoleniowym, na których omawiane są m.in. kwestie dotyczące procesu nauczania. Prowadzący zajęcia przedstawiają propozycje zmian, często przekazując informacje pozyskane wprost od studentów.

Znaczącą rolę w formułowaniu i ocenie treści programowych z punktu widzenia potrzeb rynku pracy odgrywa Rada Biznesu WES, działająca od 2009 r. Pracownicy IGM wspólnie z interesariuszami zewnętrznymi tworzą i modyfikują program studiów, dbając o jego spójność merytoryczną i zgodność z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Wszystkie propozycje zmian są analizowane i dyskutowane na forum IGM, a następnie opiniowane przez RK. Wnioski wynikające z analizy oceny programu studiów przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są wykorzystywane w doskonaleniu programu studiów i jakości kształcenia na kierunku. Przykładami zmian jest m. in. modyfikacja specjalności.

Roczny „Raport dotyczący efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w podstawowych jednostkach organizacyjnych UŁ”, a obejmujący Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny w części V – System jakości kształcenia jednostki przedstawia organy i ich zakres zadań, podjęte w jednostce działania usprawniające funkcjonowanie systemu, w tym doskonalenia metod kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także uchwalone wydziałowe akty prawne dotyczące jakości kształcenia, a także informacje o realizacji zaleceń organów centralnych lub instytucji zewnętrznych. Ostatnimi częściami raportu są części: VI – Działania projakościowe – plany, VII – Upowszechnianie informacji o jakości kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zasady projektowania i zatwierdzania oraz monitorowania, a także przegląd i doskonalenie programu studiów w Uczelni regulują odpowiednie uchwały Senatu, które określają cele systemu jakości kształcenia oraz środki do ich osiągnięcia. Podmiotami aktywnie przyczyniającymi się do doskonalenia jakości kształcenia pełni Rada Konsultacyjna kierunku. W skład rady kierunku wchodzi dyrektor IGM i jego zastępca, wybrani nauczyciele akademicy z IGM, kierunkowy koordynator ECTS, przedstawiciele praktyki oraz dwoje przedstawicieli studentów. Do kompetencji RK należy przede wszystkim: wnioskowanie o powołanie nowych specjalności, opiniowanie programów studiów na wszystkich poziomach nauczania (w tym proponowanie i konsultowanie zmian w programach, m.in. z uwzględnieniem aktualnych potrzeb rynku pracy), ocena jakości kształcenia oraz sposobów weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, zatwierdzanie tematów prac dyplomowych oraz osób kierujących nimi, a także weryfikacja kompletności i poprawności sylabusów do zajęć.

Do monitorowania oraz systematycznego przeglądu programu studiów wykorzystuje się różne źródła informacji i narzędzia: ankietę oceniającą zajęcia dydaktyczne, ankietę oceny praktyk przez studenta, sprawozdanie z przebiegu praktyk, ankietę absolwenta (po roku, po trzech i pięciu latach od ukończenia studiów), protokoły hospitacji zajęć, protokoły z posiedzenia z przedstawicielami kół naukowych, zebrania dydaktyczne Instytutu, analizę sylabusów (w tym: ocenę adekwatności treści programowych, metod weryfikacji efektów uczenia się oraz aktualności i dostępności rekomendowanej literatury), badanie opinii interesariuszy zewnętrznych. Informacje o zbiorczych wynikach badań ankietowych oceniających wykonywanie obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich są w dostępie publicznym. Raporty z lat 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022 są dostępne na stronie internetowej Wydziału.

Roczny „Raport dotyczący efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia w podstawowych jednostkach organizacyjnych UŁ”, a obejmujący Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny w części V – System jakości kształcenia jednostki przedstawia organy i ich zakres zadań, podjęte w jednostce działania usprawniające funkcjonowanie systemu, w tym doskonalenia metod kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także uchwalone wydziałowe akty prawne dotyczące jakości kształcenia, a także informacje o realizacji zaleceń organów centralnych lub instytucji zewnętrznych. Ostatnimi częściami raportu są części: VI – Działania projakościowe – plany, VII – Upowszechnianie informacji o jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Dobłą praktyką jest tworzenie całościowych rocznych raportów dotyczących efektów funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia na Wydziale i ich upublicznianie, które w części dotyczą całości Wydziału oraz poszczególnych programów studiów. Raport taki zawiera: analizy, podjęte działania, uchwalone wydziałowe akty prawne, informacji o realizacji zaleceń, rola/udział administracji w systemie jakości, plan działań projakościowych oraz upowszechnianie informacji o jakości kształcenia.

Zalecenia

-

Przewodniczący zespołu oceniającego
Prof. dr hab. Tadeusz Kufel

5. Załączniki: